

ELON LEIKKUUTALKOOT
Valok. Viljo Jääskeläinen

Suomen Kuvalehti

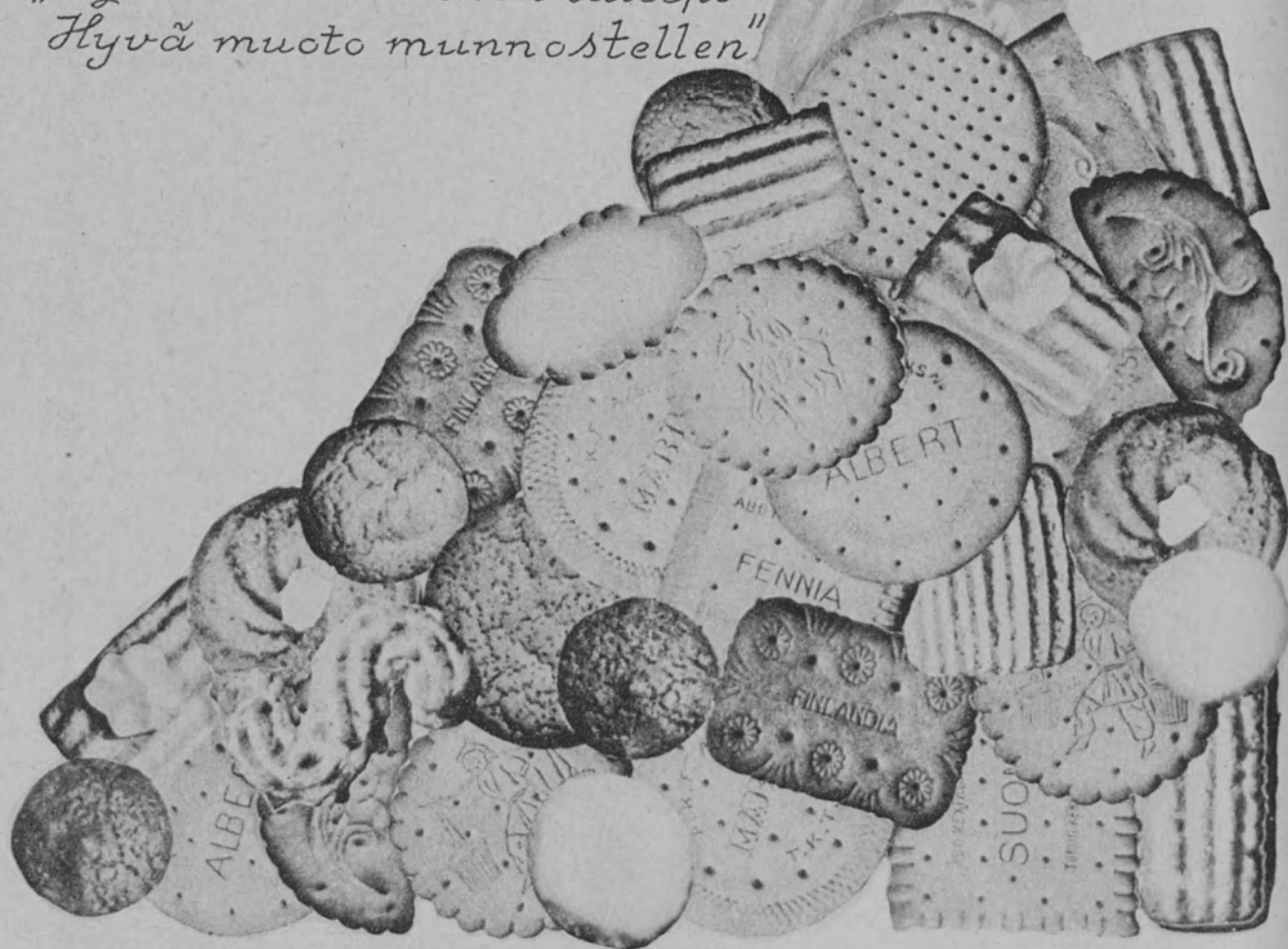
N° 31

HINTA 3 MK

1925

TURUN KEKSIT

*"Syöden kaunoinen tuleepi
Flyvä muoto munnostellen"*

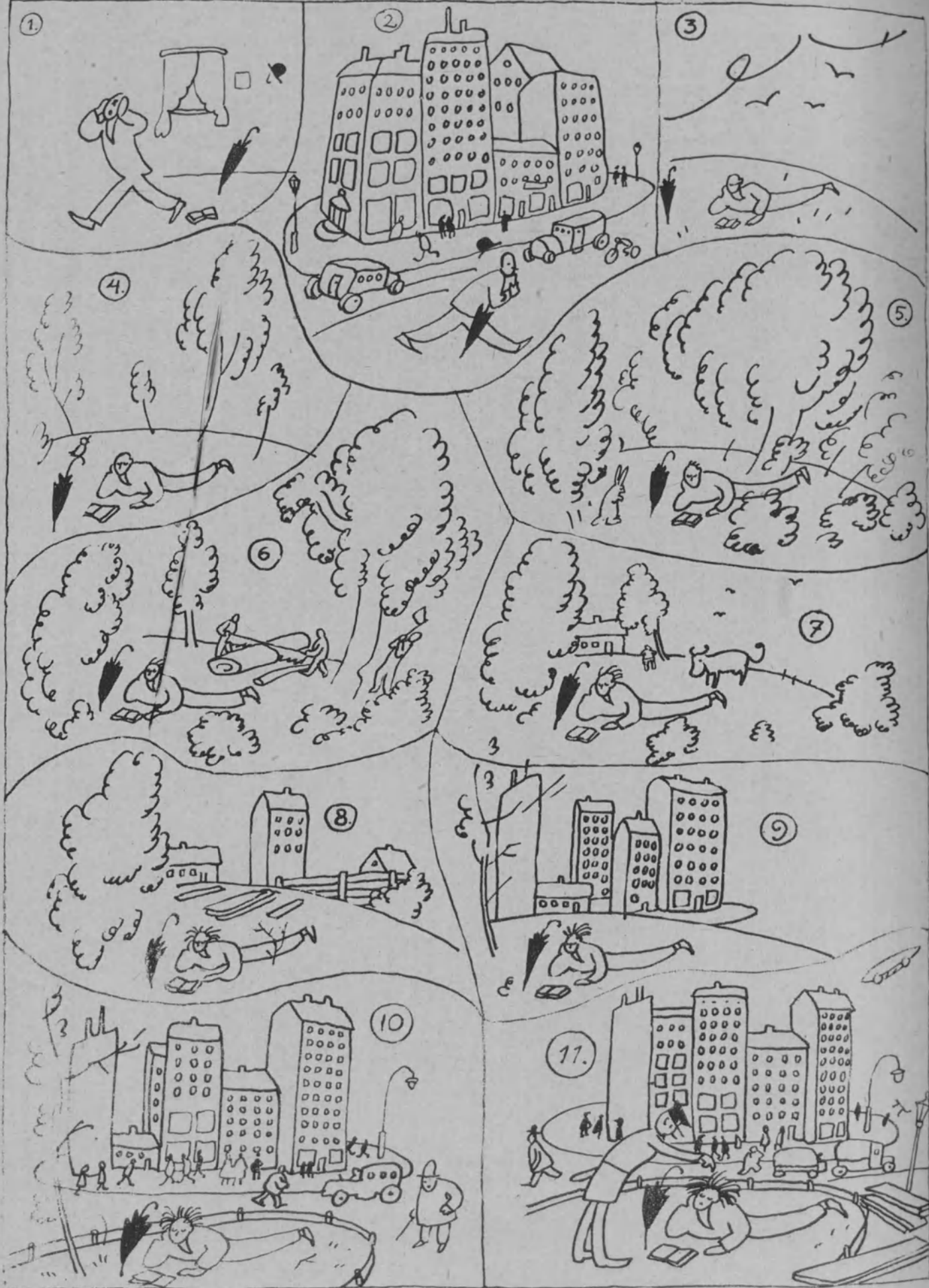

Kylpylässä

saatte kauniin raikkaan ihon
käyttämällä joka päivä O.Y. Tekan
»ILONA» kauneusaippuaa

*

Poliisi: Kuulkaas, mies, menkää jonnekin muualle Kirsikka*)-romaanina lukemaan!

Piispa Erkki Kailan teoksia

Uskonnon ja uskonnon-opetuksen alalta:

Augustinus ja hänen aikansa. 1:25.

Evankeliumia nykyajan nuorille. 1:25, sid. 5 mk.

Jeesus ja Paavali. Kolme raamatuntutkistelua. 85 p.

Katekismuksen uudistamisesta. Synodaalikirjoitus. 2 mk.

Kristillinen siveysoppi kouluja varten. 10 mk., sid. 12:50.

Kristillinen uskontooppi. 4 painos. Sid. 7:50

Lyhyt ohjaus opettajille kristinuskon opettamiseen katekismuksen mukaan. Sid. 6 mk.

Ohjaus kristinopin opettamiseen uuden katekismuksen mukaan. Hinta 18 mk.

Uuden piispan paimenkirja:

Eräitä luterilaisen tunnustuksemme johtavia näkökohtia.

Viiipurin hiippakunnan piispaksi tultuaan kirjoitti tohtori Erkki Kaila tervehdykseksi hiippakuntansa papiistolle ja seurakunnille kirjasen, jossa hän koskettelee kirkollemme sangen tärkeäksi käynnätyä tunnustuskysymystä ja todistaa, mikä aarre kirkollamme tunnustukseksamme on ja miten syvästi raamatullisia ovat ne perusteet, joilla se lepää. Kirja kannattaa kenen kristityn hyvänsä lukea. Kirjan hinta on vain 6 mk.

Opas Lutherin väh. katekismuksen opettamiseen. Sid. 17: 50.

Raamatullinen tekstikirja Lutherin vähää katekismusta varten. 2: 50.

Tulkoon sinun valtakuntasi! Kokoelma Suomen pappien saarnoja Vanhan testamentin teksteistä. Vaatekans. 28 mk.

Yleisen uskonnonhistorian pääpiirteet. 7 mk., sid. 12 mk.

Muilta aloilta:

Aikojen murroksessa. Ajatuksia Euroopan kohtalosta. 10 mk.

Uskonnonvapauslaki. Sen voimaantuleminen maassamme ja lähimmät seuraukset. Opas uskonnonvapauslain soveltamiseen. 12 mk.

Uskonnonvapauslaki ynnä siihen liittyvät lait ja asetukset. 6 mk.

KUSTANNUSOSAKE YHTIÖ OTAVA
HELSINKI

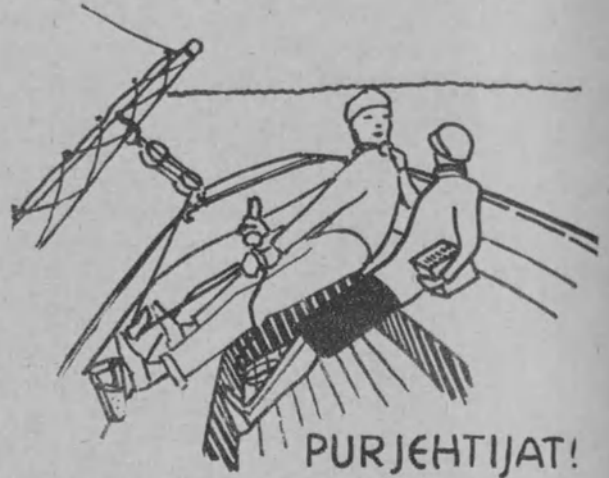

Pitäkää
HAMPAANNE

puhtaina ja valkoisina sekä suunne
terveenä käyttämällä päivittäin

OXYGENOL
Hammastahmaa.

*

PURJEHTIJAT!
AVOIMELLA MERELLÄ
VAIN HANGON KEKSEJÄ!

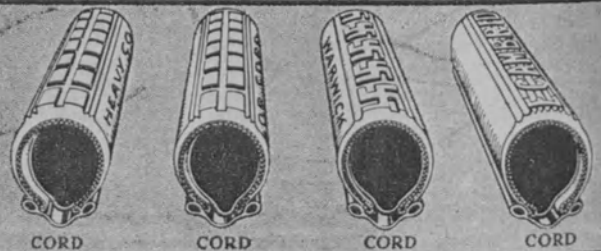
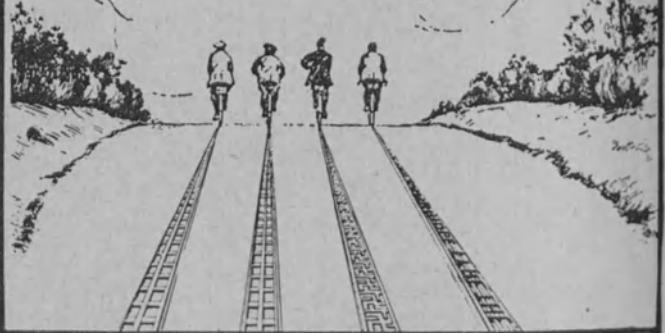
SUOMALAIS-ENGLANTILAINEN BISCUIT-TEHDAS O.Y.
HANGON VAIHDE®

ENEMMÄN KUIN 70 VUOTTA
OMPELUKONEIDEN
MAAILMANMERKKI

DUNLOP

MADE IN ENGLAND

Päämyyjä Suomessa

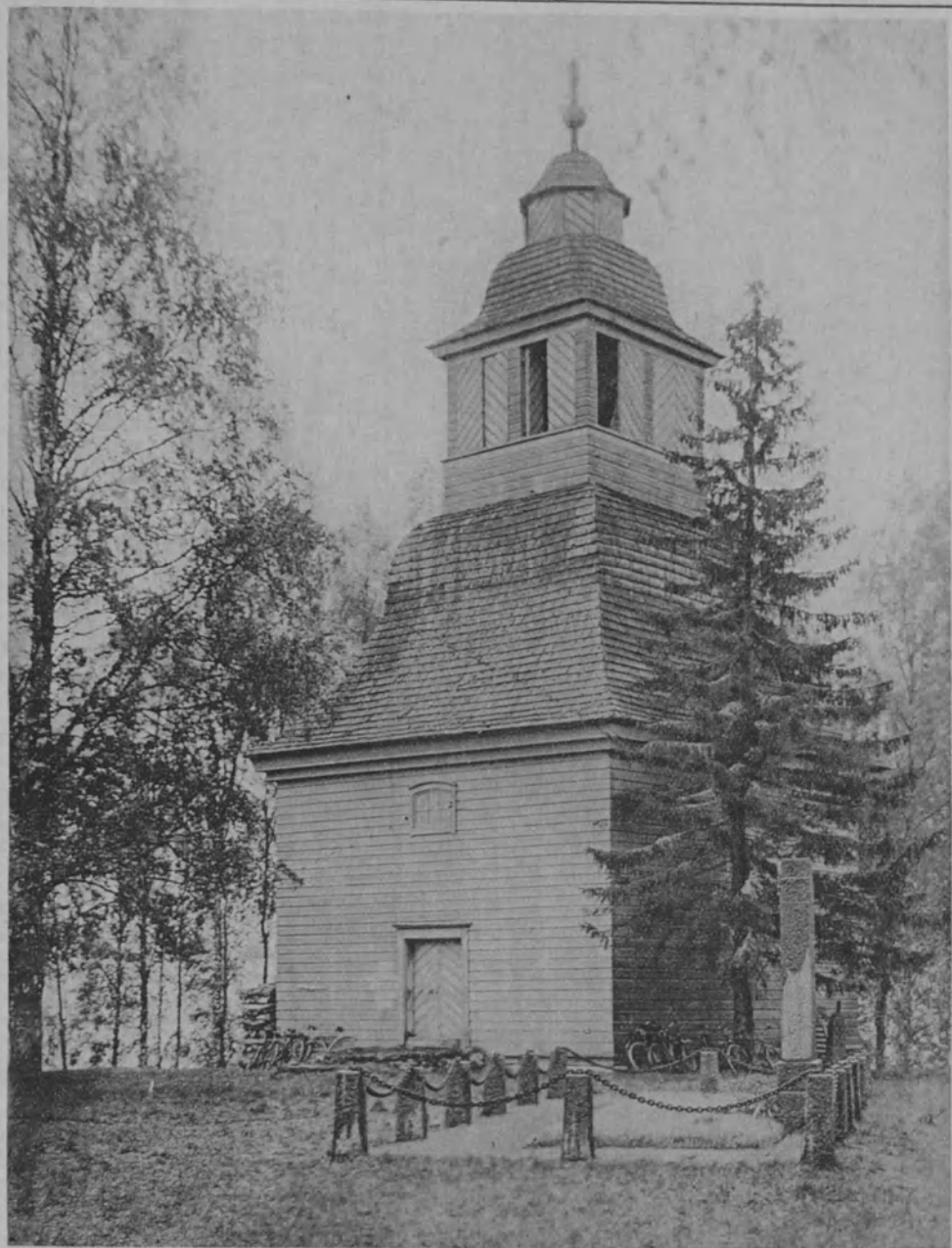
SUOMAL. O/Y TREUGOLNIK
HELSINKI

SUOMEN KUVALEHTI

PÄÄTOIMITTAJA LM WIHERJUURI

UUDENMAANKATU 10

TOHMAJÄRVEN KIRKON KELLOTAPULI.

Tohmajärven kirkon tapuli, joka on rakennettu kuten kirkkokin 1700-luvun puolivälissä. Kirkko on vihitty Kustavin nimiseksi, Kustaa Vaasan sekä silloisen perintöprinssin, sittemmin Kustaa III:n muistoksi. Etualalla Tohmajärven vapaussankarien hauta. Siitä heti oikealle, kuvassa näkymättömissä, „Karjalan kuninkaan“ Gabriel Walleniuksen hautakivi. Kts. kirjollusta tässä numerossa.

Pääkaupunkilaisen päiväkirja

EDESSÄNI on uusi kirja, olen saanut sen aukileikatuksi, mutta en viitsi sitä lukea. On myöskin pino käsikirjoituspaperia ja muistiinpanolehtiä, mutta en tule tarttuneeksi kynään. Istun vain ja imen piippuani jotakin tehdäkseen hivuttavassa heinäkuisessa helteessä. Ruumis on aivan raukea, aivot väsyneet, tarmo on turtunut. Kaikki tuntuu niin siunatun yhdentekevältä, niin suvisen jonninjoutavalta. Mutta samalla sisältyy tähän täydelliseen välinpitämättömyyteen hiven hyvän tunnetta. Ja siitä minä päättelen, että kaikki on niin kuin ollakin pitää näin keskellä kesää, jolloin puoli ihmiskuntaa on kokonaan laiskana ja toinen puoli käyttää elämäkoneistoa mahdollisimman verkkaisella vauhdilla.

Tulen katsooneeksi almanakkaa — se on muuten tärkeä kirja sellaisillekin ihmisille, jotka elävät todellisimmin unelmissa ja mielikuvitteluissa kuin kouraantuntuvassa todellisuudessa — ja huomaan, että päivälleen kaksi vuotta sitten tapasin erään Amerikasta kotikäynnille tulleen ystäväni, jonka kanssa olin jakanut varhaisten nuoruusvuosien monet ilot ja tulevaisuudenhaaveet. Ja tämä huomio vaikuttaa vieterin tavoin veltoon ajatuskoneistooni. Mietteet, jotka ovat lennelleet sinne tänne savupilvien mukana, alkavat keskittyä ja kokoutuvat vähitellen määrättyyn polttopisteeseen. Tajunnan kynnykselle rupeaa nousemaan ajatuksen sirpale toisen jälke, ja sirpaleet järjestyvät ääriviivoiltaan määrättyksi kuvioiksi — aivan kuin kuvalliset pahvinkappaleet lapsen käsissä.

Hetken perästä on kuvio valmis. Minä huomaan, että siitä on tullut pohjoisen Amerikan kartta. Siinä on Halifax ja koko Kanada, New York, Washington ja Yhdysvallat. Tuokion kuluttua keksin itseni matkustelemassa pohjoisen Amerikan kaikilla kulmilla, ristiin rastiin. Kuvion karttuu rautateiden viivoja sokin sokin. Täydellinen hämähäkinverkko, jonka keskellä minä istun mukavasti keinuvassa Pullman-vauunussa.

Todellakin: olisihan se jotakin! Kiertää kaikki suomalaisasutuksen pääpaikat. Tutustua maanmiesten oloihin. Tuoda terveisiä kotimaasta: pakinoida heille elämästä ja pyrkimyksistä vanhassa maassa, lukea lastu, lausua runo, näyttää filminpätkä... ei mitään juhlallista esitelmää, pientä juttua vain, puolueetonta, politiikatonta... Ja samalla oppia itse. Sitä juuri ennen kaikkea. Niin että palattuaan kotiin taas voisi valkaista ihmisiä täällä.

Onkohan englantilaisen piippupakkani ansio, että ajatukset kulkevat tähän suuntaan, rakentelevat tällaisia tuulentupia? En tiedä. Mutta pilvilinnoistani tulee tänään pakostakin pilvenpiirtäjiä.

Muistelen, mitä lapsuuteni ystävä kaksi vuotta sitten kertoi: Kuinka ihanaa oli kulku yli Atlantin komean linjalaivan upeassa turvassa. Mikä siinä on hätänä! Päivä paistaa meren äärettömälle sinelle, ja pienoinen ihminen istuu omine pienoisine ajatusmaailmoineen kannen korituolissa katsellen vesivuorien välkettä ja muistellen sitä pientä maailman syrjäistä kolkkaa, joka hänelle on kaikkein rakkain. Päivät kuluisi ihanan levon laiskottelussa, toinen sammuisi ja toinen syttyisi. Eikä ainoakaan olisi täynnä sitä kuumeista kiirettä ja rikkiäistä reuhtomista, joka määrää elämänsykkeen poljennon Atlantin kahden

puolen. Langaton laulaisi vain maailman tapahtumien pääpiirteet — yksityiskohdat ja pikkuasiat syrjäytettäisiin kokonaan. Maailman menosta voisi saada sen synteisiin, jota tapahtumain keskellä turhaan koettaa konstruoida.

Ja kun aikansa olisi aaltoja kyntänyt, nousisi silmiin vieras ranta, vieraan mantereen, oudon maanosan ääri-viiva. Lähemmäksi ja lähemmäksi lipuisi laiva...

Totta tosiaan: minä lähdän. Olisihan se elämys, uusi ja ennen kokematon, joka aukaisisi silmät näkemään muutakin kuin oman portinpielen. Eiköpähän siellä saisi tuulta siipien alle tällainenkin yhden oksan istuja? Taitaisi karista hentomielisyys ja alakuloisuus Grottemyllyn kivien ritinä.

Nousen tuoilteni ja menen avonaisen ikkunan ääreen. Pimeän pihakuilun pohjalla leikittelee pieni paljasjalkainen tyttö. Hän on asettanut nukkensa laudankappaleelle istumaan ja on polvillaan sen edessä. Tunnen tytön ja tunnen nukan; molempia olen ikkunastani katsellut monet kerrat tänä pitkänä kesänä. Tytön nimi Maija, nukke on Laila. Molemmilla on musta tukka. Kuuntelen, mitä Maija lapselleen lepertelee: »Iltu nyt tiivotti tiinä penkillä, Laila, ettet putoo mereen. Et taida tietääkään, mihin ollaan menotta...» Maija silittelee Lailan lenkkiä ja vetäisee sitä alemmaksi, kuten on nähnyt muidenkin äitien tekevän. Ja sitten sanoo hän hyvin vakavalla äänellä: »Kattohan, Laila, nyt me menemme itin luo Amerikkaan!»

Viimeisen sanan kuullessani minä säpsähdän. En niin paljon sen tragedian tähden, minkä yli lapsen linakoama lause syyttää räikeän salamanvalon, kuin siitä syystä, että Maija ja Laila matkustavat Amerikkaan samana hetkenä, jona itsekin olen sinne menossa ajatuksissani. En tietenkään voi olla ajattelematta Sanan vakuutusta siitä, kenen huulilta meidän pitää totuus kuuleman. Ja niin minä alan epäillä, että yhteensattuminen voi olla korkeampien voimain viittaus, joka on otettava johtotähdeksi.

Mutta ihmisen helmasynteihin kuuluu epäusko. Enkä minäkään ole aivan varma siitä, että tuon johtotähden valo on aivan pettämätön tulipatsas. Täytyy saada uusi merkki, joka vahvistaa edellisen todeksi. Kun olen päässyt näin pitkälle ajatuksissani, huomaan piippuni sammuneeksi. Siinä se! Jos nyt, kun sytytän sen uudelleen, tikkuun leimahtaa »Puijon punainen tuli», jota en minä eikä yksikään monista tuttavistani vielä ole joutunut näkemään, on asia selvä. Sormeni vapisevat, kun tartun tulitikkurasiaan. Viivähdän hetkisen, ennenkuin yritän raapaista. Sadat ajatukset risteilevät päässäni. Vihdoin saan mielenmalttini palautetuksi. Raapaisen lujasti. Sydämeni tykyttää melkein kuuluvasti. Mutta tikku ei syty ollenkaan. Alan tutkia sitä ja huomaan, että se on jo ennen poltettu. Kuka lieneekin sen sytyttänyt ja pistänyt takaisin laatikkoon! Mutta onko siinä ollut punainen liekki, siitä en pääse selvytyteen enää. Onko lapsen leperryksessä korkeampien voimien viite — onko minun lähdeittävä?

Siinä kysymyksiä, jotka vaivaavat päätäni, kunnes yöviileys tulee ja lahjoittaa unen ihanan unhotuksen.

Bagheera.

UUTISIA MUOTOKUVINA

O. J. ANTTINEN,
esittelijäneuvos maatalous-
ministeriössä. 50 v.
5. 8. 25.

K. S. OLSSON,
rovasti. Raisala.
70 v. 6. 8. 25.

OSKARI KANERVO,
kirkkoherra. Sortavala.
50 v. 2. 8. 25.

ARVID HULTIN,
fil. toht., yliopiston kirjaston-
hoitaja. Hki. 70 v. 3. 8. 25.

MUUAN ALLTARITAUULU.
Pihtiputaan kirkkoon valmistunut
uusi alttaritaulu, jonka on maalan-
nut taiteilija Martta Helminen.
Maalauksen mottona on sanat:
„Tulkaa minun tyköni kaik-
ki.“ Alttaritaulun paljas-
tus tapahtui juhlallisin
menoin viime juhannuk-
sena. Vieressä taitei-
lija Helminen työnsä ää-
ressä.

GÖSTA IDMAN,
hammaslääkäri. Helsinki.
60 v. 5. 8. 25.

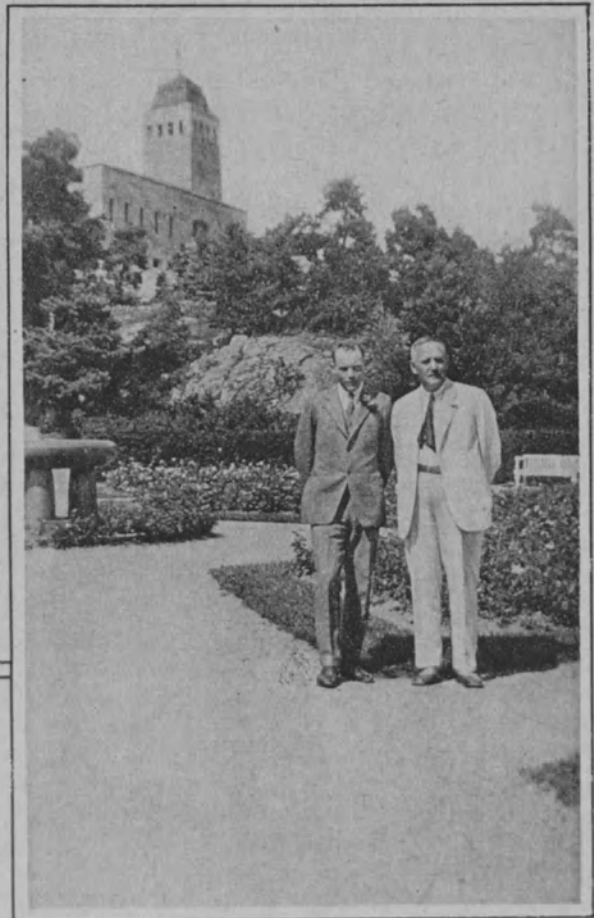
AUGUST NOPONEN,
kirkkoherra. Itsalmi msk.
Hukkui uintimatalla
22. 7. 25.

PETER DANNEBERG,
Suomen konsuli Riitassa.
† Berlinissä 21. 7. 25.

ALBERT ALLENIUS,
arkkitehti. Helsinki.
60 v. 21. 7. 25.

PAAVO NURMI PRESIDENTIN VIERAANA. Tasavallan presidentin
nimenomaista pyyntöä noudattaen saivat Turun ja Porin läänin maaherra, ken-
raali Ilmari Helenius v. k. 8 p:nä Paavo Nurmen ja tämän äidin, leskivrouva
Vilhelmiina Nurmen moottoriveneellä Turusta presidentin vieraaksi Kultarantaan,
missä nautittiin kahvia sekä tulustuttiin presidentin itsensä opasaessa Kultarannan
nähtävyyksiin. Ennen vierailun päättymistä jätti presidentti Paavo Nur-
melle Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkin. Kuvassamme presidentti vieroiteen.

Kappale Tohmajärven kulttuurihistoriaa

PIIRTEITÄ KIRKON JA PAPPILAN VAIHEISTA

Suomen Kuvalehdelle kirjoittanut pastori EINO SORMUNEN.

Tohmajärven kirkon ja pappilan paikkaa valittaessa ovat kauneudelliset näkökohdat saaneet syrjäyttää käytännöllisyyden vaatimukset. Kaunis kirkkojärvi ei kuitenkaan vain eroittanut, vaan myöskin yhdisti. Kun kirkonkellojen kutsu Kirkkoniemestä kaikui, sukeltautui ennenvanhaan saarien ja niemien takaa esiin kymmenittäin pitkiä kirkkovenheitä, jotka sitten vieri vieressä soluivat Kirkkoniemen valkeaan hiekkarantaan.

Ensimmäinen kirkko oli pieni puukirkko, joka oli rakennettu 1650-luvulla. Säilyneistä kalustoluetteloista näkyy, että se sisältä päin hyvin vastasi ympäristönsä harvinaista kauneutta. Se sai kartanoitten rikkailta omistajilta ja vouteilta sekä ympäristön sivistyneistöltä rikkaita lahjoja: lasia, kristalleja, pukuja, pyhiä astioita j. n. e. Mutta isonvihan aikana venäläiset ryöstivät kirkon vieden kirkonkellotkin, niin että kansanmuistitiedon mukaan jumalanpalveluksiin kutsuttiin puukellolla, kunnes pitäjän miehet vuonna 1729 päättivät hankkia »noin yhden kippunan painoisen tai hiukan painavamman» kirkonkellon. Se on juuri se sama kirkonkello, jonka kyljessä oleva kirjoitus on nyt vietettävän Tohmajärven juhlan tunnusanana. Mutta tuskin oli ehditty saada kirkko hävityksen jäljiltä kuntoon, kun tuli uusi sota, pikkuviha v. 1741—1743. Kasakat ryöstivät taas kirkon, mutta jättivät sen polttamatta. Kirkkoherra Johan Kyander pelasti kirkon kalleudet

Tohmajärvellä elokuun 1 ja 2 p:nä vietettävään seurakuntajuhlan johdosta julkaisemme muutamia kuvia ja piirteitä tämän rojanlaheisen karjalaisen paikkakunnan menneiltä ja nykyisiltä ajoilta. Juhlassa tulee ensikerran esitettäväksi Armas Järnefelliin sävellys sanoihin, jotka on otettu lähes 200 vuotta vanhan kirkonkellon kyljestä.

vieden kirjat, rahat ja messupuvut mukanaan Rantasalmelle, haudaten kellot maahan ja jättäen loput kirkkoväärtin ja lukkarin hoitamaan salakätköön. Osa tavaroista saatiin sittemmin takaisin — m. m. messupuku v:ltä 1738 — mutta osa katosi sille tielleen.

Pikkuvihan jälkeen vanha kirkko oli niin rappiolla, »ettei siinä ilman vaaraa voinut jumalanpalvelusta toimittaa». Pitäjän miehet anoivat pitäjänkokouksissa v. 1749 ja 1750 avustusta kirkon rakentamiseen, ilmottaen haikein mielin, että he itse mielellään olisivat rakentaneet kirkkonsa omin voimin, mutta sodan perin köyhdyttämänä eivät siihen kyenneet. Porvoon konsistori esitti kirjeessään Kyminkartanon läänin maaherralle 22. 6. 1754 kolehtia koko valtakunnasta Tohmajärven kirkon rakentamiseksi. Kuningas myönsi kaksi kolehtia vain Suomesta. Kirkon rakensi vuosina 1751—1756 etevä sortavalalainen kirkonrakentaja Eskil Collenius, kauniit empire tyyliä tai barokkia

muistuttavat puuleikkaukset, friisit y. m. teki Erik Tengman Joroisista, lasityöt lasimestari Erik Schroderus Kajaanista. Kirkko tuli kaikkiaan maksamaan 3415 kuparitalaria, lukuunottamatta pitäjäläisten lahjoittamia puutarpeita ja rikkoksellisten päivätöitä. Huhtikuun 4 p:nä 1756 Liperin kirkkoherra Petrus Possenius »Karjalan kuninkaan» appi juhlallisesti vihki kirkon. Pitäjäläiset, »H. M. Kuninkaan uskolliset alamaiset» anoi-

Gabriel Wallenius, kuuluu »Karjalan kuningas».

Cristina Sophia Possenia, »Karjalan kuninkaan» puoliso.

vat samassa tilaisuudessa, että kirkko saisi olla kruununprinssi Kustaan (Kustaa III) nimikirkko, »todistuksena heidän lakkaamattomasta kunnioituksestaan ja rakkaudesta, jota he pyhästi tuntevat». Tähän armossa suostuttiinkin.

Kaunis, valoisa ja pienimpiä yksityiskohtia myöten sopu-
suhtainen oli nyt Tohmajärven kirkko. Mutta vielä kauniimmaksi se oli tuleva. »Karjalan kuninkaan» Gabriel Walleniuksen ehdotuksesta kutsuttiin näet kuuluisa kirkkomaalaja Mikael Toppelius koristamaan kirkkoa, ja vuosina 1783—84 Toppelius suoritti työnsä tavalla, joka samanaikaisen virallisenkin arvostelun mukaan kohotti Tohmajärven kirkon Karjalan kauneimmaksi pyhäköksi. Altaritaulu esitti Vapahtajaa ristiinnaulittuna. Koko peräseinä, alttarikehys, kuoripalkki, kolmen lehterin rintamukset ja saarnatuoli olivat helein kuvin koristetut. Järkyttävimmän vaikutti eräs helvettiä esittävä maalaus. Saarnatuolin viisi sivustaa esittivät Vapahtajaa risti kädessä, Johannesta kyyhkysen kanssa, Matteusta enkelin parissa, Markusta jalopeuran kanssa ja Luukasta. Alttarin yläpuolella oli puoliympyrän muotoinen taulu esittäen Jumalaa, joka sanomattoman lempeänä avaa sylinsä kutsuen: »Minä armahdan kaikkia!» Ristikeskuksen yläpuolella oli korkea kauniinsininen kupooli, josta laskeutui välikkyvä kristallikruunu.

Pitäjäläisten harrastus ja uhrautuvaisuus kirkon kaunistamisessa oli liikuttava. Jo maalaustyön edellisenä vuonna, 1783 syksyllä olivat rahat lopussa, ja »kuningas», joka oli ennenkin lainannut seurakunnalle, oli matkalla Tukholmassa. Silloin pitäjäläiset yksimielisesti keräsivät keskuudestaan runsaasti kaikki, mitä tarvittiin. Koko kirkko oli saatava maalatuksi »suuren Jumalan kunniaksi, jolta kaikki siunaus tulee ja joka varmaan armostaan korvaa kaikki nämä kustannukset, sekä omien sielujen hyödyksi, koska he kuvien avulla elävämmin voivat käsittää Jumalan armotyöhön kuuluvat seikat ja oman autuutensa asiat».

Kaksi miespolvea sai ihailla mestarin töitä, kun tuli uusi aika, joka ei niitä ymmärtänyt eikä sietänyt. Pitäjänkokouksessa 1: 7. 1849 rovasti ehdotti kuvat hävitettäväksi, koska muka kirkossakävijäin huomio liiaksi kiintyi niihin ja koska varsinkin lapset kiusasivat saarnan aikana äitejään utelemalla, mitä kuvat

*Petrus Wallenius,
rovasti, Tohmajärven kirkko-
herra 1803—1838.*

*Erik Johan Andelin,
tohtori, Tohmajärven kirkko-
herra 1841—1893.*

*Johan Antero Cederberg,
Tohmajärven kirkkoherra 1895—1908.*

Everila, tuomari G. Järnefeltin hovi ennen tulipaloa, joka oli v. 1896.

merkitsivät. Silloin kuvat peitettiin kalkilla, ja kaunis saarnatuolikin sai vähän myöhemmin muuttaa kellotapulijnurkkaan. Pitäjäläisten kiintymys kuviin sai kuitenkin pelastetuksi niistä jätteitä, ja ehkäpä kalkin alta olisi voitu nykyäikaisin keinoin paljastaa suuri osa kuvia entiselleen. Mutta Kustaan nimikirkkoa kohtasi uusi, entistä kovakouraisempi »uudistus» v. 1910, ja se tuhosi lopullisesti Toppeliuksen työn samoin kuin ihanat früisit, leikkaukset y. m. Vainajien viimeiset leposijat kirkon permannon alla eivät nekään säästyneet.

Me nykypolvi ymmärrämme paremmin vanhojen muistojen pyhyden ja suremme sitä, mitä kuningas Kustaan kaunis kirkko on iäksi menettänyt. Sitä hellävaraisemmin vaalikaamme sitä, mitä onneksi vielä on jäljellä menneiltä ajoilta, ja mikäli mahdollista, palauttakaamme se jälleen siihen pyhään ympäristöön, jossa sen oikea paikka on. Se, mikä on virittänyt esivanhempiemme mieltä hartauteen, ei jätä meidän eikä meidän lastemme mieltä kylmiksi ja koskemattomiksi.

Kauniimpaa pappilanpaikkaa kuin rehevää koivikkoa kasvava Kirkkoniemi ei juuri voi ajatella. Mutta Kirkkoniemi on ollut myöskin pyhä paikka jo niinä aikoina, jolloin historian valo alkaa valaista näitäkin kaukaisia Karjalan perukoita. Pappilan paikalla on näet silloin ollut kreikanuskoinen hautuamaa.

Ensimmäinen kirkko oli rakennettu jo ennen vuotta 1650, ja neljä tai viisi vuotta myöhemmin seurakunnan ensimmäinen kirkkoherra Johan Brobeck asettui asumaan Kirkkoniemelle. Ensimmäisessä pappilassa oli kaksi ja puoli sylvä pitkä tupa, kaksi pientä kamaria ja eteinen sekä työvälle erityinen »korsteenitupa» erillään päärakennuksesta. Vuosina 1656—58 kulki julma sota yli tienoon. Kirkkoherra joutui venäläisten käsiin rääkättäväksi, ja sodan jälkeen moni kylä jäi autioksi, kun kreikanuskoinen asujamisto muutti rajan taakse.

Vuonna 1688, Johannes Sylvesterin ollessa kirkkoherrana, valmistui uusi pappila, jossa oli eteinen, sali ja neljä kamaria. Tilava, kaunis ja valoisa oli nyt pappila. Mutta uusi, entistä tuhoisampi sota oli tulossa. V. 1705 venäläiset kävivät Pälkjärvellä asti vieden kirkkoherran perheineen Venäjälle. V.

Gustaf Johan Järnefelt, tuomari, Everilän kartanon perustaja, 1823—1883.

K. J. Nyman, apteekkari, maanviljelijä, ahersi 50 vuotta Tohmajärvellä, 1842—1913.

Armas Rafael Cederberg, (Saarenseppä). Prof. Tarton Yliopistossa. Julk. „Piirteitä T:n seurakirkk. oloista 1721—1809“.

Armas Järnefelt, Ruotsin kunink. oopperan kapellimestari. Säveltänyt seurakuntajuhlissa esitettävän Tohmajärven Kirkkokellot'.

1708 he ryöstivät Tohmajärven kappeliseurakunnan Kiihtelysvaaran eli P. Marian kappelin kirkon ja polttivat Tohmajärven pappilan. Tohmajärven kirkko myöskin ryöstettiin. Kirkkoherra itse oli pakomatalla v. 1710—22 ja kappalaiset Martti Toljander ja Antti Kajander koettivat huolehtia sielunhoidosta saaden kestää kuvaamattomia kärsimyksiä. Murhat, poltot, varkaudet ja siveellisyyserikokset olivat ainoita sanoja, mitä kansa sai piilopirtteihinsä metsien ja soitten keskelle.

Jo v. 1725 oli valmiina kolmas pappila, johon asetui asumaan kirkkoherra Johan Wittstock. Pappila oli vaatimaton edeltäjänsä verrattuna, ja jo vuonna 1741 venäläiset polttivat sen perin-

oleskeluhuone, jossa kirkkoherra talvisaikaan saarnansakin valmisti, kamarit kun eivät olleet lämmitettäviä.

Viides pappila valmistui vuonna 1792 tunnetun »hyödyn aikakauden» papin Samuel Norrgrénin ollessa kirkkoherrana. Siinä oli valtavan suuri sali — pituus kolmattakymmentä kyynärää — sekä 8 kamaria. Tyyliltäänkin se oli upeata herraskartanotyylä. Se rappautui viime vuosisadan alkuvuosikymmeninä, kun silloinen kirkkoherra, »Karjalan kuninkaan» poika Petrus Wallenius mieluummin asui sukutilalla komeassa Jouhkolan hovissa. Silloin rakennettiin nykyinen pappila. Tämä, järjestyksessä kuudes pappila on saanut nähdä vilkasta elämää suojissaan viimeksi tohtorien Andelinin ja Cederbergin suurien perheitten asuessa niissä kesävieraineen.

Ensimmäisen kappalaisen virkatalon maan lahjoitti v. 1666 kreivitär Kagg, jonka puolisollla, sotamarski Lauri Kaggilla, Tohmajärvi oli vapaaherrakuntana. Pappilan kohtalosta olkoon mainittu, että se poltettiin sekä isonvihan että sitten taas pikkuvihan aikana, kuten edellä jo on kerrottu. Kappalaisen viran lakkauttamisen jälkeen pappila nykyään on autiona.

Toisen kappalaisen virkataloksi ostettiin 1757 Erolan tila Kemiestä, mutta vajaan kolmenkymmenen vuoden kuluttua virka muutettiin Kiihtelyksen kappelin saarnaajan viraksi, jolloin pappilakin hankittiin sieltä.

Tohmajärven Tehdas-Osuusliikkeen turvesuota.

pohjin. Koko pitäjää kohtasi täydellinen hävitys, 173 taloa poltettiin, 200 henkilöä surmattiin, joukottain vietiin vankeuteen. Kirkkoherra Johan Kyander pakeni vieden kirkonkirjat, rahat, messupuvut ja pyhät astiat mukanaan. Kirkonkellot kaitettiin maahan. Peijonniemen pappilan kasakat ryöstivät ja polttivat pitäjän roskäväen avulla. Kappalaisen Johan Wegeliuksen lapsineen kasakat veivät mukanaan, mutta hän itse pelastui palavasta pappilasta puolipukeissa metsiin, joista käsin sitten jakoi sakramenttia ja hautasi kuolleita, tuoden näin lohdutusta äärimmäiseen epätoivoon.

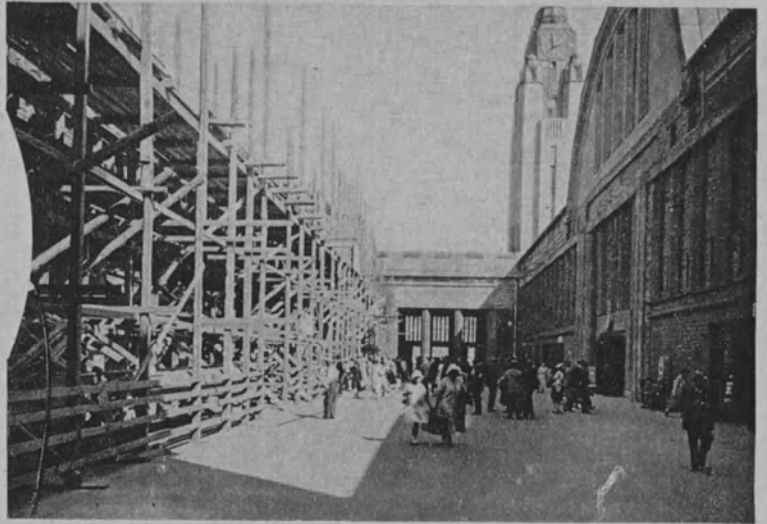
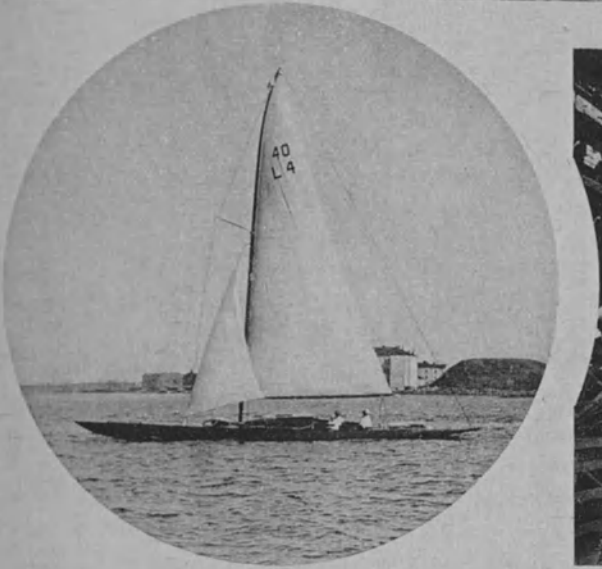
Venäläisten määräämä uusi kirkkoherra Arvid Thoranius aloitti uuden pappilan rakentamisen, mutta ruotsalaisten määräämä kirkkoherra Aron Molander karkoitti hänet jouluaaton aattona. Hän sitten päätti neljännen pappilan rakentamisen. Siinä oli sali, kaksi kamaria, kyökki ja eteinen. Kyökki oli varsinainen

Osa Kemien kylää nähtynä Oravaaran „Kokkomaelta“. Keskellä näkyy ent. opettajan ja edusmiehen Y. Koiviston talo „Lampeela“.

HOLLANTILAISEN LAIVASTON VIERAILU. Pääkaupungissamme on tänä kesänä tapahtunut enemmän laivastovierailuja kuin koskaan ennen. Tässä pari kuvaa viimeisestä, hollantilaisesta vierailusta. Vieressä panssarilaiva Tromp, yllä hollantilaisia merimiehiä.

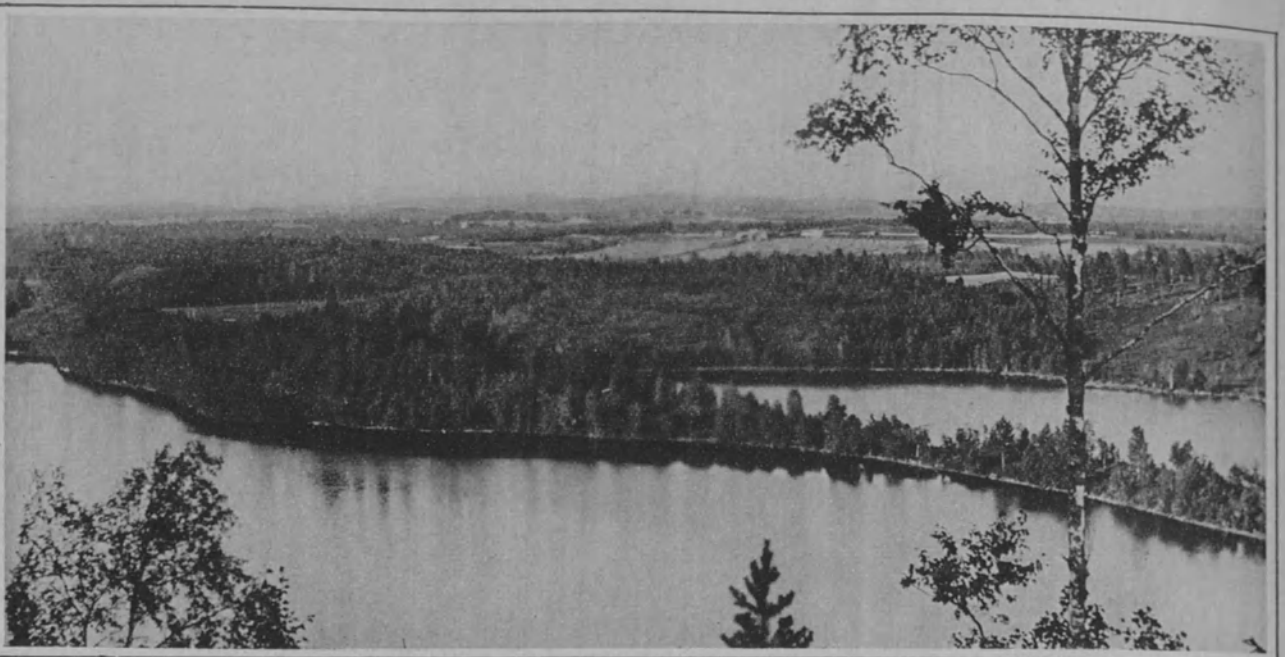

IKÄVÄ HAAKSIRIKKO. Kuuluisa kilpapurjehdusalus, viimeaikoina punaisilla purjeillaan huomiota herättänyt Lempo, jonka omistaa rakennusmest. L. Pajunen, törmäsi äskettäin H:issä Kaivopuiston edustalla yhteen erään höyrylaivan kanssa, vahingoittuen niin pahoin, että upposi.

HELSINGIN ASEMATALO VARUSTETAAN KATOKSELLA. Helsingin asemataloon rakennetaan parhaillaan katosta, päälaiturin ylle. Katokseen tulee rautabetonipylväät ja niiden väliin suuret lasi-ikkunat. Alhaalta on pylväitten väli avoin. Junalaiturit sensijaan jäävät ilman katosta. Työ on annettu Oy. Constructorin tehtäväksi. Kuamme on rakennustöistä.

AGRONOMIT KESÄRETKEILYLLÄ. V. k. 5—8 p:nä järjesti Agronominen Yhdistys kesäretkeilyn, jolla oli mukana n. 40 agronomia. V. k. 5 p:nä paljastettiin Joroisissa retkeilyjän läsnäollessa agronomikunnan pidelyn opettajan, prof. Gösta Grottenfeldtin hautapatsas, jonka Suomen agronomit ovat pystyttäneet. Oikealla sanottu hautapatsas, vasemmalla retkeilyt sekä maassamme vierailleet virolaiset maatalousmiehet Imatralla. — Val. S. Mattsson.

„Pikku Punkaharju“. Näköala Kypärävaaralta Tohmajärveltä.

KOTISEUDUN KALMISTOSSA

Tohmajärven juhlahesänä kirjoittanut VILHO KOIVISTO

Asia arkinenpa herran johti
mun kotiseudun kalmistoa kohti. —

On päästy päähän päivän raadannasta,
helteestä heinäkuun on vilpas illansuu.
On laanneet liippakivet kalskamasta,
ja päiväkin jo mailleen painautuu.
Niin leyhyttäissä lievän iltatuulen
mä askeleeni kirkkotiellä kuulen.

Vienosti väreillessä järven pinnan
lepattaa riippalvat lehvineen, —
ja outo tunnos tunkee alle rinnan,
kun verkkaaisesti taivalta mä teen:
Tää tiepä tietää onnen riemuretket
tää taival tuntee murheen mustat hetket.

Auringon heloittaisa viime valoin
laelle viimein saavun Soittumäen,
mä ikkunoissa Peijoniemen taloin
sen kimmellyksen vielä kirkkaan näen.
Se viime säteen kun luo Lahdenpohjaan,
mä kalmistoa kohti tieni ohjaan.

On tyyni hiljaisuus, on luonto lauha,
ei huoju enää latvat honkien,
maa kaikke' on vaiti nyt, on maassa rauha,
ei kuulu ääntä edes lintusten. —
On niinkuin vaatis pyhää hiljaisuutta
ne, jotka täällä oottaa ikuisuutta.

Mä katson kauvan mustaan ristiriiviin,
vaieten vastaani ne tuijottaa.
Silmäten hakattuihin hautakiviin

en vastausta vaatienkaan saa,
ja ruohokummulla jos miltä kysyy,
se vielä vaiteliaampana pysyy.

Ah! taitaispa tää taaja ristein luku
ja paljous nimettömäin kumpujen
puhua, kuinka entisajan suku
eleli ennen kautta aikojen,
ne kertoisivat taisteluista, töistä
ja vastuksista, valootuista öistä.

Ne kertoa vois hetkistä myös onnen,
uskosta uljahasta nuoruuden,
ja mittelyistä miehuusiän ponna,
ehtoosta vakaisesta vanhuuden.
Ne kertois meille kuinka tehtiin rata
se, jota kulkee nykyisuusisata.

Niin herttaisesti hehkui silloin hiillos,
vaan liedellä nyt käsi liuku ei.
Täältä' aukaisitihin moni auran viillos,
vaan aukaisijan Tuoni maahan vei.
Ja tuntemattomana turpeen alla
on kansa, jota väistyi korpi, halla.

Näin menneet polvet maahan maaksi maatuu
ja häipyy hiljaisuuden hämärään.
Kallistuu hautakivet, ristit kaatuu
ja kummut peitlyy verhoon vehreään. —
Ja kitsahasti jälkipolvi kiittää
sit' työtä, josta sadon saa se niittä.

— Yön hämyyn vaipuu vainajien maa,
on päivä päässyt Hiidenvaaran taa.

HALKI SUVISEN SYDÄN-SUOMEN KUVIA TURENGIN—JYVÄSKYLÄN—YLIVIESKAN RATA SUUNNAN KATSOJAILTA.

Lahti Turengin asemalla. Retkeilijät; kansanedustajat, sanomalehtimiehet y. m. kutsutut sijoittumassa heitä varten varattuihin autoihin.

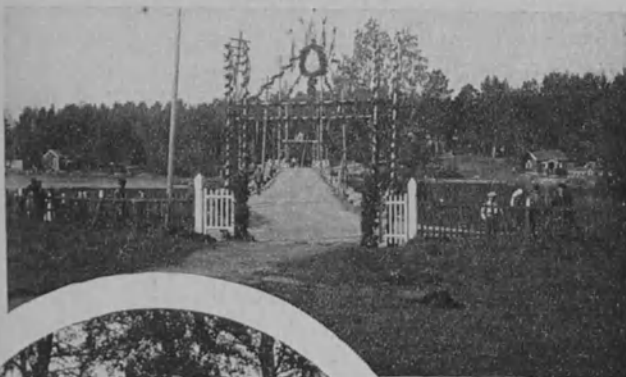
Muuan ensimmäisistä pysähdyspaikoista. Evon metsänvartijakoulun kansallispukuisien neitosten kauniin virvokepöydän ääressä.

Retkikunnan pitkä, yli neljäkymmentä autoa käsittävä jono Kuhmoisissa.

Jämsänkosken tehtaan komeilla aamiaisilla. Oik. kansanedustajat, vas. sanomalehtimiehet. × Retken johtaja hra J. Vuolle-Aptala.

Komeat juhlaportit Viitasaaressa, yhteiskoulun piha-
maalta valokuvattuina. Pit-
kin koko matkaa oli juh-
laportteja pystytetty ja tiet
sirotetut lehvin, ja kuk-
kasin. Vasemmalla:
Patsas, joka osoittaa
Henrik Gabriel Por-
thanin syntymästäjaa Viit-
tasaarella ja jonka luo-
na käytiin kunnialterveh-
dyksellä.

Oikealla: Ministeri Kal-
lio pitämässä jäähyväispuhet-
ta Haapajärvellä.

Palanen thanaa Viitasoarta. Laivaranta retken johdosta lipuin koristeltuna.

Pikku Matin suu „messingillä“ silloin, kun maalle mentiin.

Ensimmäinen tarkastus kesähuvilalla.
„Isä, sumppuhan on ihan tyhjä!“

„Kunhan se nyt ei vaan kaatuisi päälleni.“

Kun aurinko vaipuu metsän-
reunan taa, on ihanaa sou-
della valkkyyillä vesillä.

Vasemmalla: Äidin ja
sisaren kanssa uimassa. Vest
on kyllä vähän kylmää,
mutta ei se auta!

Oikealla: Riippumatossa
on rakkaita vieraita.

VILP
LUON
HEL
KAUK
KUUM
KAUPI

Valok. R. R.

Oikealla: „Ja nyt mi-
nän“

Mitä si-
o

PISESSA
ON NON
LASSA,
UKANA
UMASTA
PINGISTA

Valok. Rosenberg.

„Nyt nappaa huonosti”. Pikkuserkukin onkimassa.

„Tästä tulee hyvää paistettuna sitruunan ja uusien perunoiden kera”.

Oikealla: Kesähelteellä maistuu viilipiitä oivalliselta.

Alla: Juhlallinen nimipäiväpöytä „lentokoneesta” nähtynä.

Mies etsii ristisana-arvoitusta ratkaisemassa. „Mummu, mikä on se, jossa on kuusi kirjainta eikä ole meressä?”

ELÄMÄN HINTA

Suomen Kuvalehdelle kirjoittanut
Martti Talvia.

Mereltä henkäilevä tuuli ajoi edellään suuria sumupilviä ahdistuen ne lahden perimmäiseen sopukkaan asti. Mutta siellä ne kohtasivat vastuksen kaupungin sataman aallonmurtajassa ja kivisessä rantalaiturissa. Mereltä puhaltava tuuli pakotti sumupilvet nousemaan yli korkean kivikynnyksen itse kaupunkiin. Kun hätäisesti etsien pakopaikkaa tuulen ahdistavalta voimalta leijailivat ne sokkeloisia rantakatuja tunkeutuen viimein keskikaupungille ja sitten aina sen toiseen laitaan saakka. Vaivaisesti lepattavien katulyhtyjen ja akkunoista tuikkivien öljylamppujen valonsäteet se tukahdutti kokonaan.

Tänä syksyisenä iltana istui farmaseutti Kaarlo Koskinen yövuoronsa toista tuntia pöydän ääressä hämärässä huoneessa. Yhteenvedettyjen uutimien väliin jääneestä raosta hän näki kaistaleen toria ja sen toisessa laidassa olevan rakennuksen harmaata kiviseinää, johon hän nyt tuijotti mitään ajattelematta. Sillä välin kun kaupunki peittyi sumuun, heräsivät hänen ajatuksensa toimintaan hitaasti ja varovaisesti aivan kuin tunnustellen maaperää, mille rakentaa.

Päivät, viikot, kuukaudet, vuodet ja tunnit olivat vierähtäneet hiljaa, melkein huomaamatta lääkepullojen parissa: ei kukaan välittänyt hänestä, ei kukaan muistanut häntä koskaan, tokkopa edes yksikään sadoista kuolemasta pelastuneista hänen valmistamansa lääkkeen nautittuaan — ei hän ollut tottunut pyytämään elämältä mitään, vaan kypsynyt toimeensa täyttääkseen tunnontarkasti velvollisuutensa auttaessaan kärsiviä kanssaihmissään. Vuodesta vuoteen oli hän punninnut elämänarvoja milligrammujen tarkkuudella sittenkin, vaikka elämä itse leikkeli hänen kanssaan. Mutta ehkä elämäkin punnitsee hänelle tarkalleen juuri sen, minkä hän jaksaa kestää — parantaen ja haavoittaen...

Huone oli jo melkein kokonaan pimeyden valtaama. Lähelläolevasta katulyhdystä kajastui heikkoa valoa uutimien välistä. Hänen kasvonsa peittyivät suurten käsien

varaun. Ajatus ajoi ajatusta niinkuin aalto aaltoa ja äskeisen kesän tapahtumat palautuivat mieleen.

Kaksi kuukautta sitten, ollessaan kesälomalla kaukaisessa Kyöstilän kartanossa, oli hän tavannut kohtalonsa. Se tuli häntä vastaan riippakoiuvujen varjostaman hiekoitetun käytävän punaisen portin luona hymyilevänä nuoruutena. Tytön iloisesta tervetuliaistoivotuksesta oli hän häkeltynyt, sitten punastunut ja kömpelösti kohottanut hattuaan... Se oli hänen ja kartanon Liinan ensimmäinen tapaaminen.

Niin menivät kesäiset päivät ja hämärtyvät illat, vierähtivät aivan huomaamatta sinisen järven rannalla, harmaalla maantienraitilla tai metsän sinertävässä hämärtydessä, Liinan kera, jonka näkeminen ja läsnäolo herätti hänessä salaisen kaipauksen tunteen. Se kasvoi päivä päivältä ja muuttui tuskaksi, omistamisen haluksi. Turhaan oli hän koettanut taistella sitä vastaan ja järkisyillä kuullettaa tunteensa — olihan hän varaton. Mutta sitä mukaan kun hän kiintyi Liinaan sitä mukaan syvensi hän ajatuksissaan juopaa itsensä ja tytön välille; hän ei nähnyt rakkaudessaan muuta yhdistävää siltaa kuin tunteen, joka tytön puolelta saattoi sammua ensihuman jälkeen. Siitä herääminen on katkerampaa kuin tietoisuus hänen omistamisensa mahdottomuudesta.

Oli kaupunkiin lähdön edellinen ilta. Niin kauan oli hän taistellut tunnettansa vastaan ja voittanut sen, mutta tämä viimeinen ehto tuntui raskaalta. Hän pakeni yksinään järven rannalle, missä hän oli istunut monet hämärtyvät hetket Liinan kera ja heittäytyi maahan. Vielä tämä ilta, sitten olisi kaikki oh! Ja siinä hänen selällään maataessa pyörryttävän sinisyyden vihreäpohjaisella kamaralla uupui hän ajatuksiensa rassittamana uunen ja unohti kaiken.

— Kaarlo, täälläkö sinä oletkin!

Hän havahtui, häkeltyi niinkuin silloin kun hän oli Liinan ensi kerran tavannut ja sanoi jotakin. Tyttö istahti

hymyillen hänen rinnalleen ja hyräili. Nuorukainen tunsu povessaan ailahduksen, tarttui tytön käsiin ja sulki hänet syliinsä. — Juuri sillä hetkellä valahti aurinko kaukaisen vaaran taakse ja niinkuin prismaan taittuivat säteet pilviin, jotka alkoivat hehkua kuin sammuva laava.

Seuraavana aamuna istui nuorukainen vapautunut tunne rinnassaan rattailla matkalla kolmenkymmenen kilometrin päässä olevalle asemalle. Kääntyessään katsomaan taakseen Moision mökin kohdalla, jossa maantie äkkiä kaartui suurta kivikkomäkeä väistäen kuusikkoon, näki hän Liinan seisovan riippakoivujen varjossa punaisen portin luona ja heiluttavan kättään.

Kaupungissa, viettäessään hiljaisia öitä apteekin perähuoneessa, oli hän kirjoittanut kirjeitä Kyöstilään ja alkanut odottaa vastausta. Viikot vierivät hiljalleen, eikä Liina ollut kirjoittanut mitään. Mutta nuorukainen ei lakannut toivomasta, vaan koetti itsekseen selitellä vastauksen viipymistä. Viikko sitten oli se viimeinen tullut ja sisältänyt lapsellisen ilakoivia lauseita kesätuttavuuksien vähäpätöisestä merkityksestä . . . Tietoisuus Liinan omistamisen mahdollisuudesta oli horjuttanut nuorukaista enemmän kuin hän oli voinut aavistaakaan . . .

Pimeässä huoneessa mietiskelijä liikahti levottomasti. Hän nousi ylös, haparoi tulitikkuja, sytytti kynttilän ja istuutui sitten vuoteensa reunalle. Hän huokaisi syvään ja apteekin lääketuoksuinen ilma viilsi hänen keuhkojaan. Hänen mieleensä palautui äskeinen ajatuksensa:

— Ehkä elämä punnitsee minulle tarkalleen juuri sen, minkä jaksan kestää — — —

Samassa helähti kello, toisen kerran. Hän hypähti vuoteeltaan, väänsi valon ja riensi avaamaan ovea.

Hyvää iltaa. Tässä on kuolemansairasta varten kirjoitettu resepti, mutta sillä olisi kiire. Juna lähtee kahdenkymmenen minuutin kuluttua, pitäisi siksi ehtiä, lähätti hengästynyt maalainen.

— Käykää sisään, vastasi Kaarlo Koskinen tarkastellen töhryistä paperilappua puolihämärässä. Hänen huomionsa kiintyi sekavalla käsilalla kirjoitetun morfiinimäärän poikkeukselliseen suuruuteen. Hän astui tiskin taakse ja alkoi joutuisasti valmistaa lääkettä kiinnittämättä huomiota ylä- ja alareunassa oleviin ylipyhityiltä näyttäviin viitteisiin. Juuri kun hän kirjoitti uutta reseptiä latinankielisine merkintöineen astui odottava tiskin luo ja virkkoi:

— Joutukaa, joutukaa hyvä herra, viisi minuuttia enää aikaa junan lähtöön! Samassa otti hän pullon käteensä ja tarjotun reseptin, työnsi kaksi kymmenmarkkasta ja lähti juosten huutaen mennessään jotakin. Kaarlo Koskinen meni hänen jäljestään, sulki oven ja sammutti tulen poistuen sitten huoneeseensa. Hän asettui äskeiselle paikalle ja alkoi tuijottaa kynttilän liekin muodostamiin häilyviin varjoihin lattialla. Yht'äkkiä hän hypähti, vuoteeltaan, katsoi päätänsä pidellen ympärilleen ja syöksyi sitten apteekkiin suoraan pöydän ääreen. Vapisevin käsin tarttui hän lääkärin kirjoittamaan paperinkaistaleeseen, katsoi ylipyhityltä näyttävää ylimmäistä ja alimmaista viitettä: Liina Kyöstilä — — — Morph. neula. — — —

Hän oli unohtanut morfiineulan.

Kaarlo Koskinen lysähti tuolille ja pelästyneet ajatukset risteilivät hänen aivoissaan.

— Liina kuolemansairas! Oh, kuinka lähellä apu on ollut ja kuinka kauaksi olen sen kuitenkin karkoittanut! Olen syyppää hänen kuolemaansa — syyppää. Lääke ei voi vaikuttaa sisällisesti samalla tavalla kuin ruiskutettaessa,

sillä hänen sairautensa on vakava, tajusi hänen ajatuksensa viimein. Virkavirhe, ja Liina Kyöstilä sen uhri —, vaan, jos hän kuolee . . . kuolee ennenkuin lääke saapuu, puolustautui hänen toinen minänsä.

— Ei, ei, ajatteli hän väsyneesti ja täydellisesti lamautuneena, ei, ei . . . Mitään en voi tehdä hänen hyväksensä, mutta olisin kyllä voinut. Mikään voima ei voi häntä enää auttaa, ei edes Kyöstilään soittaminenkaan, sillä juna on mennyt . . .

Farmaseutti Kaarlo Koskinen tunsu miten veri jysähti hänen aivoihinsa ja humisi korvissa; hän tajusi enää yhden ainoan seikan: Hän ei ollut enää tehtävänsä tasalla, hän oli tarpeeton ihminen, toisen, rakastamansa ihmishengen tahtomaton tuhoaja.

Sattuma oli pudottanut raskaan punnuksen hänen elämänsä herkkään vaakaan.

Hän horjui hitaasti korkean kaapin luo, jonka kaksoisovia koristi pääkallon kuva käärmeineen, katseli hetken aikaa kimaltelevia pulloja, otti niistä yhden ja meni huoneeseensa. — — —

Sumupilvien hälvetessä kaupungista, nukahti hän pois elämästä.

*

Sairaanhoitajatar ilmestyi Liinan huoneesta suureen saliin.

— Miten hän voi? kysyi Liinan äiti kyyneleisin silmin.

— Huonosti. Morfiiniruiske ehkä voi pelastaa hänet, ei mikään muu.

Ulkoa kuului rattaiden kirkuntaa ja kohta kiidätti palvelijatar saliin pientä käärettä. Sairaanhoitajatar otti sen häneltä ja hiipi hiljaa huoneeseen. Sairaana poskilla paloi pienet punaläikät ja silmät katsoivat sameasti. Ne näkivät miten valkopukuinen nainen etsi jotakin, tuli neuvottoman näköiseksi ja kiirehti sitten laukulleen, alkaen nopeasti tyhjentää sen sisältöä. Ja kun valkopukuinen sisar kääntyi, näki Liina hänen kasvoillaan heikon, hyväntahtoisen hymynhäiveen . . .

Sairas ummisti silmänsä, tunsu pienen pistoksen ja vaipui sitten uneen. — Valkopukuinen sisar himmensi ylöslampun liekkiä ja asettui sairaan vuoteen viereen.

Veripunainen kuu paistoi vanhojen kellastuneiden riippakoivujen välistä huoneeseen yötuulen keskustellessa kuiskailleen rakennuksen päädyn päässä olevan viiritangon viirin kanssa, joka tuulen suuntaan kääntyessään äännäh-teli myöntäväisesti.

— — —

Viikon kuluttua saattoi Liina jo istua vuoteessaan.

Tänään, sunnuntaina hän voi erinomaisesti ja katseli eilispäivänä tulleita lehtiä — kyllästettyään niihin vaipui hän ajatuksiinsa. Hänen silmänsä terästyivät vähitellen peitolla olevan sanomalehden kuolinilmoituksiin, pyyhkäisi silmiään ja katsoi jälleen, mutta näky ei ollut kadonnut. Hän otti lehden käteensä ja tuijotti siihen hetken aikaa, alkaen vähitellen käsittää lukemiensa rivien sisällön: Farmaseutti Kaarlo Koskinen. Syntynyt 19 2/3 —; — kuoli äkkiä 19 27/9 —. Omaiset. Tutkimattomat ovat Herran tiet. — — —

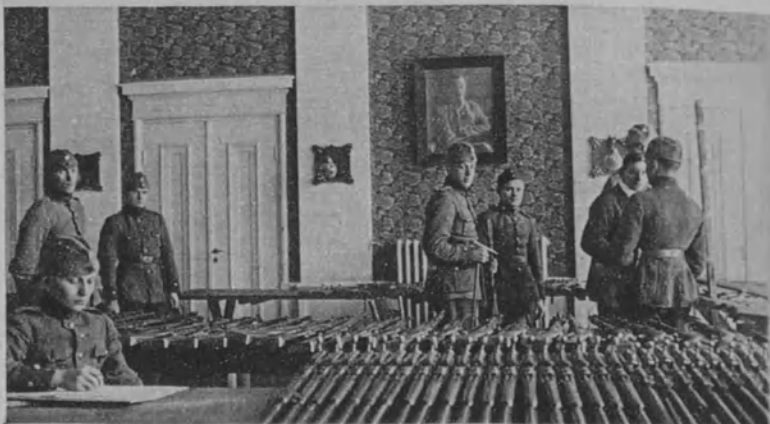
Lehti putosi lattialle. Liina tunsu pienen pistoksen rinnassaan ja hänen sydämensä alkoi sykkiä muistaessaan kirjeensä. Ehkä hän oli ollut liian ilakoiva.

— Jos olisin tämän tiennyt, en olisi kirjoittanut ollenkaan hänelle, ajatteli hän. Poika parka — hänkin oli minuun niin rakastunut — — —

Ja siihen ajatukseen nukahti Liina levottomaan uneen.

UPSEERIT KUNTOAAN KOHOTTAMASSA.

Armeijan upseereille on valmistettu tilaisuus kadettikoulussa n. s. kuuntelu-upseereina täydentää tietojään suorittamalla kadettikoulun täydellisen tutkinnon. Vuosittain on jokaisesta joukko-osastosta komennettu halukkaita upseereja kouluun n. 30-40. Lukuvuosi alkaa syyskuussa ja on opetusta annettu kadettikoulun kaikissa aineissa. Seuraavan vuoden toukokuussa on kaikki aineet tentitty ja sen jälkeen oppilaat ovat siirtyneet kadettien mukana Pääskylahden kesäleirille. Tämä käytännöllinen harjoitus kestää yhden kuukauden. Esitämme tässä muutamia kuvia näiltä kuuntelukursseilta.

Kiväärien tarkastus kadettikoululla Munkkiniemessä.

Matka Pääskylahden kesäkuun alussa.

*Juoksuhautojen ja ampumakaivojen teko on kesä-
helleessä raskasta työtä!*

*

*Vasemmalla: Joka tunnin perästä puhallaa merkin-
antaja viiden minuutin tupakkapaussin.*

Valmistunut kenttäkeskus toiminnassa.

*

*Vasemmalla: Lopuksi koekellaan, miten pommi-
suojat kestävät tykistötulita.*

I C N

Selsinkiä on hallinnut naisvaltikka. Mutta lempeä ja laupias. Sitä ovat pidelleet sadat naiset, joiden valkeista käsivarsisiteistä olemme lukeneet kirjaimet I. C. N. Eri tahoilta maailmaa ovat he saapuneet heleään Helsinkiimme, joka on tervehtinyt heitä liehuvin lipuin ja kunniaportein.

Se valtikka, jonka he omakseen ovat ottaneet, on sellainen, että sen edessä kumartuvat kaikki kansat nöyrinä ja hartaina. Sillä sen huipussa hohtaa tähdistä kirkkain: laupeuden työ, ja sen kahvaa koristaa jalokivistä kallein: lähimmäisrakkkaus. Ylevämpää vallan merkkiä ei ole yksikään kruunupää kantanut.

Mutta miksipä puhua vertauskuvin? I. C. N. (The International Council of Nurses) merkitsee suomeksi tulkituttuna: Kansainvälinen Sairaanhoidattajaliitto. Ja sen jäsenet ovat nyt pitäneet meillä yleistä maailmankongressia.

Ei ole liikaa sanoa, että sairaanhoidattajien epäitsekäällä työssä piilee tulevaisuuden veljeysajan itu. Sodan jälkien umpeenluomisessa, haavojen arpeuttamisessa, tautien tutkaimen taittamisessa, tuskien ja kärsimysten lievittämisessä suorittavat he tuhatvuotisen valtakunnan suurta lähetystyötä. Jos kerran on totta, että sydämen herkkyyden pelastava maailman, niin on varmaa, että niiden kellojen soittajien parvessa, jotka julistavat veljeytymisen tulevaisuusvaltakuntaa, on kunniasija juuri niillä, jotka kantavat käsivarsissaan kirjaimia I. C. N.

Heidän työnsä on epäitsekkydessään mitä puhtainta ihanteen palvelusta. Siinä ei ole oman edun etsintää eikä itsekkäitä päämääriä nimeksikään. Se on täydellistä uhrautumista, taistelua toisten puolesta kuolemaa ja kärsimyksiä vastaan.

Kongressissa oli edustettuna 34 erikansallisuutta. Todelakin maailmankongressi. Ja Kilpisen Koskenniemen sanoihin säveltämä laulu laulettiin 9-kielisenä.

»Sisarpöytä laulu» — se johtaa mieleen kysymyksen: miksei meilläkin, kuten yleensä muualla maailmassa, sisarimitystä käytetä yleisenä puhuttelu- ja arvonimenä sairaanhoidattajille? Sisar-sanaan sisältyy olennaisin ydin siitä ihmisrakkaudesta, mikä sairaanhoidattajarta hänen lau-

peudentyössään elähtyttää. Siinä on hänen rakkautensa puhdas väri, hänen itseuhrautuvaisuutensa ihanteellisuus.

Sisarellisuus osanottajien kesken ilmeni kongressin aikana monessa tilaisuudessa. Sen totesi sekin, joka näki valkonauhaisten vain liikuskelevan kaduilla. Kun esimerkiksi raitiovaunussa pani merkille belgialaisten, uusi-zeelantilaisten ja suomalaisten sisarten yhdessä kiertelevän kaupunkia, ei voinut olla ajattelemaan, että yhteinen aate ja sama ylevä innostus elämäntutsumuksen täyttämiseen on paras ihmiskunnan yhdistäjä ja kansallisuuksia erottavien aitojen kaataja. Ja taas soivat korvissa Heidenstamin korkeat säkeet veljeytymisen tulevaisuusvaltakunnasta.

— — — Kansallisteatterin katsomo on täynnä valkonauhaisia kongressilaisia lattiasta kattoon saakka. Näyttämöllä, kukkaiskoristeitten kehyksessä istuu »puhenaisisto». Vapaa-herratar Mannerheim lausuu läsnäolijat tervetulleiksi. Hänen lämpimät sanansa sattuvat sydämiin. Sitten alkaa osanottajamaiden nimenhuuto:

— Englanti!
Kättenpauketta katsomosta,
— Ranska, Belgia, Hollanti!

Vuoron perään nousevat huudettujen maiden edustajat seisoaalleen

ja saavat osakseen suosionosoituksia.

— Saksa, Itävalta, Norja, Ruotsi, Suomi!
Meidän harmaat sisaremmet sinisine harsoineen nousevat. Taputukset vyöryvät ukkosena, eivät tahdo loppua ensinkään.

Myöskin Amerikan kaksisataa edustajaa saavat pitkän aploodin.

— Etelä-Afrika, Intia, Japani, Kiina...

Koko maailmasta on edustajia. Ja koko maailma kunnioittaa Suomea ja suomalaisia sisaria. — — —

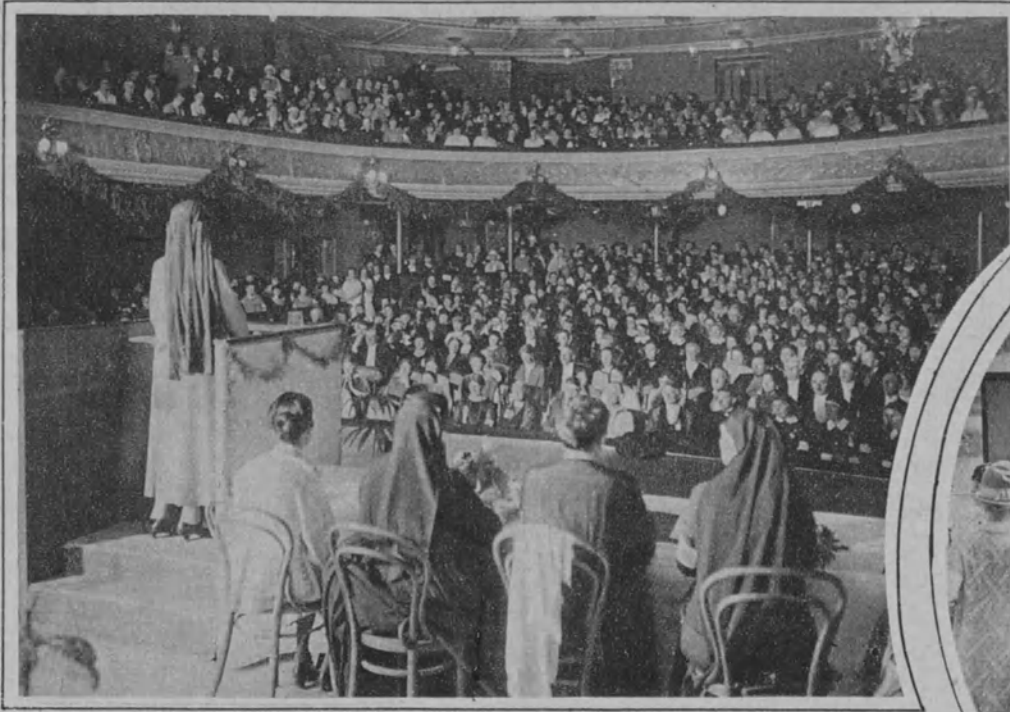
Tämä maailman kongressi — ensimmäinen laatuaan meillä — on taas uusi ja mieltä kohottava todistus pienestä Suomen astumisesta itsenäisten valtojen pariin, tunnustus sen yhdenvertaisuudesta arvossa ja olemisen oikeudessa muitten rinnalla.

Sydäntä keventää sytyttävä riemun tunne.

Pinocle,

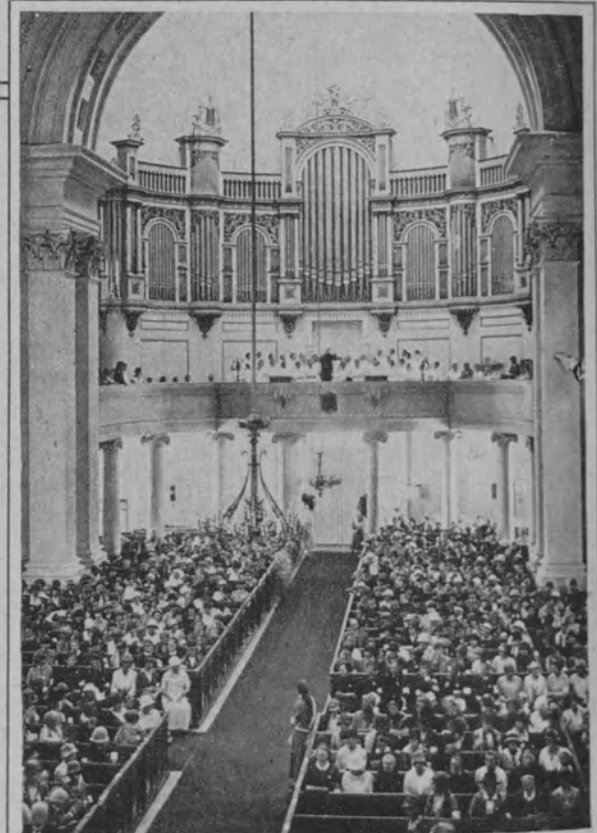
Säätytalo sairaanhoidattajakongressia varten koristelluna.

Maailmankongressin presidentti, vapaaherratar Mannerheim puhumassa kongressin osanottajille juhlallisesti koristetussa Kansallisteatterissa, jossa kongressin istunnot pidettiin. — Soikiossa: Pirtin kotiteollisuustuotteiden näyttelykioski Seurasaarella. Esineet herättivät vilkasta mielenkiintoa ja ostelivat niitä ulkolaiset sisaret paljon.

Vapaaherratar Mannerheim keskustelemassa erään sairaanhoitajattaren kanssa Seurasaaren puutarhajuhlissa.

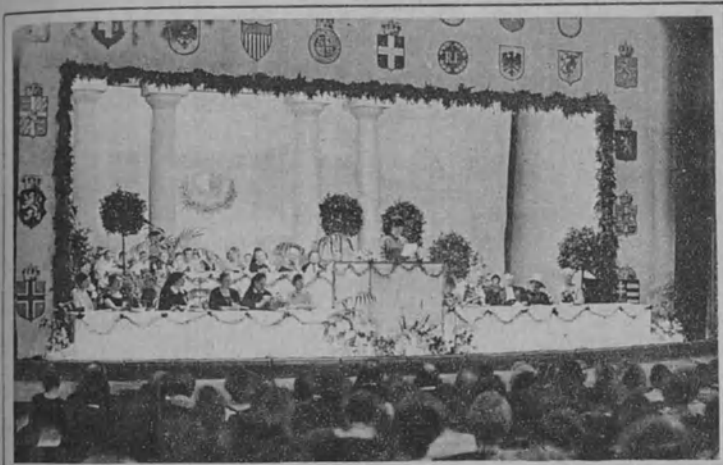
Juhlallinen jumalanpalvelus Nikolainkirkossa. Sairaanhoitajattaren kuoro esiintyy.

HOITAJATTARIEN PÄRISSÄ

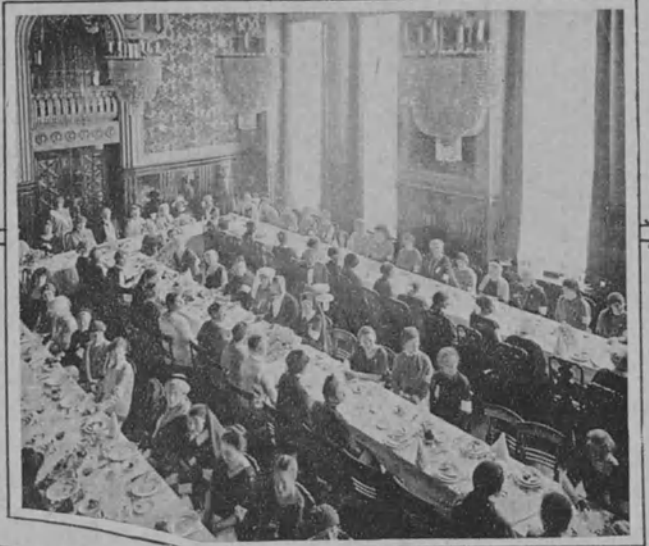

Kaksi Nipponin aurinkoisten seutujen edustajaa maistelemassa Seurasaarella Suomessa valmistettua leipä.

Vasemmalla: Kongressin osanottajat Senaattorilla lähdössä yksityisten varoilla autoilla kaupungin järjestämään puutarhajuhlaan Seurasaarelle.

Kongressin juhlalliset avajaiset Kansallisteatterissa. Vasemmalla puhemiehistö, oikealla juhlapuhujat; toht. Ehrnrooth, toht. Lavonius, rouva Markelin-Svensson, nti Annie Furuholm. Puhujalavalla vapaaherrat Mannerheim.

Suomen Sairaanhoitajayhdistyksen päivälliset Seurahuoneella. Saapuvilla oli noin kahkisataa henkeä eri maiden edustajia.

Soiklossa: Kutsuvieraat saapumassa Seurasaarelle. Seurasaaren silta oli koristettu Suomen ja ulkomaisten viireillä. Vanhaan kansanjuhlan tapaan oli sille asetettu köyry ja rakennettu köynnöskistä kolme kaunista kunniaporttia.

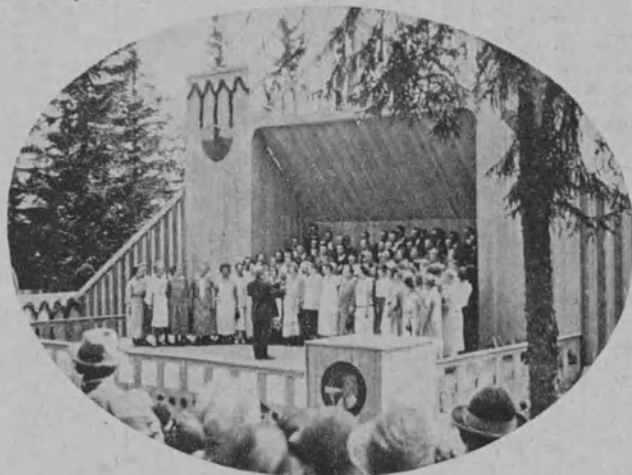
SIELTÄ TÄÄLTÄ KOTIMAASTA

Kesän painostava helle on aika-ajottain puhjennut ukkossääksi, joka on tehnyt suuriakin tuhoja. Niinpä v. k. 9 p:nä Tampereen seuduilla rai-
vonnut ukkosmyrsky sai aikaan huomattavia vahinkoja m. m. Pyyntikin
komeassa hongikossa. Molemmat ylläolevat kuvamme ovat Pyyntikiltä.

Vasemmanpuoleisessa virvokehtioskin päälle kaatunut honka.

Oikealla: Askettäin valmistunut uudenaikainen hiihtehtas Terijoella.
—Valok. V. Svaetichin.

Satakunnan laulu- ja soittoyhdistyksen Kitiössä 4-5 p:nä heinäkuuta.
Yhdistetty juhla-kuoro esiintyy 8000 kuulijalle. — Valok. Aaro Ritola.

Oikealla. V. a. yli-
päällikkö ottaa vastaan
Lyoaskylän sk. piirin lei-
ripäivien paraatin. Leiri-
päivät olivat 26. 6.—5. 7.
— Valok. A. Matilainen.

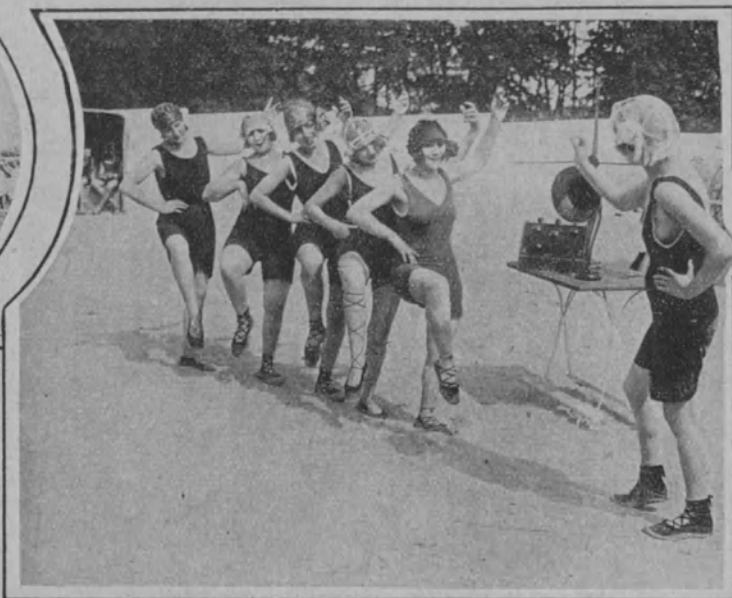
Oikealla: Kalajoen
seurakunnan 400-vuotis-
juhlilla 4-5 p:nä heinäk.
Kuva kirkkomäeltä juhla-
jumalanpalveluksen ai-
kana — Valok. F. Ojala.
Vasemalla: Kana-
vavartija Mikko Trast,
joka tänään tulee olleeksi
50 vuotta Saimaan ka-
navan Ala-Särkijärven
sululla kanavavartijana.
Vanhus hoitaa edelleen
täsmällisesti tehtävänsä.
Hänen isänsäkin on toi-
minut samalla sululla
kanavavartijana.

Heringsdorfin maininkien kanssa
kilpasilla. — Atl.

Kylpyelämän riemuja. Tanssia radion välit-
tämän sävelten tahdissa. — Atl.

Vasemmalla: Tunnettu ruotsin-
maalainen filminäyttelijätär Sigrid
Holmquist uudessa osassa — Nar-
sissina. — Pr. Ph. N. S.

Oikealla: Heilu ketnunt korkealle!
Lidon päivänpaisteisilta rannoilla. —
Pr. Ph. N. S.

Alla: Surut minä heitän pitkin teitä! Hauskaa rantaelämää
Ostenden kylpyrantailla. — Atl.

LUKIJAIN KUVIA

*Kaunis kesäkuva Kallaveden kaitalosta. Kuopion Matkussalmi.
— Valok. J. V. Koistinen.*

*„... ja pilvet ne varjosti.“ Ilta-auringon paistetta
Suomenlahden karussa saaristossa.*

*

*Vasemmalla: Kolilla on muuan vuorenhalkeama, johon
matkailijat uhraavat kuka kupari- kuka hopearahoja, kuun-
nelläkseen, kuinka ne syövytyen pudotessaan sanovat „koi-
lin-koltti.“ Siitäkö lie Koli nimensä saanut! Kuvassamme
kolme neitoa uhritoitimuksessa. — Valok. J. Engelberg.*

*

Alla: Kesäiset ystävykset, Hilkkä ja Vahti.

*Vasemmalla: „Virtain järvet ihanat...“ Havangan
idyllinen järvi Virroilla. — Valok. Oiva Havanka.*

*

*

*

**MITEN HANKIN
ITSELLENI HYVÄN HEVOSEN**

Kaksi pätevää asiantuntijaa, Yrjö Hippius ja Viljo Forsell ovat julkaisseet äsken tämän nimisen kirjan, johon toivottavasti kaikki hevosmiehet rientävät tutustumaan. — Hinta 10 mk.

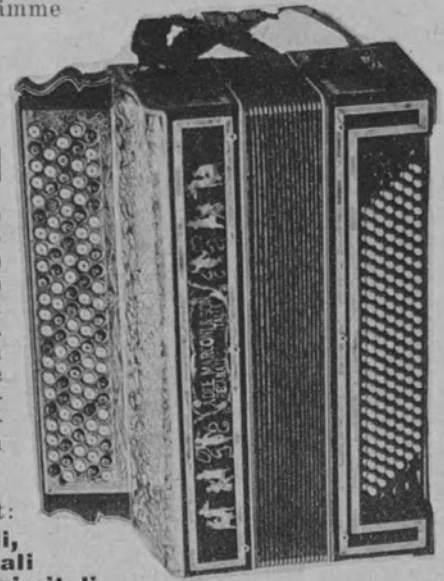
OTAVA

Kaikkien Suomessa asuvien

**Harmonikan soittajien
välillä järjestämme**

**KIL-
PAI-
LUN**

tiistaina
ensi loka-
kuun 6 p:nä
Helsingissä
Työväentalon
juhlasalissa.
Kilpailuun
kehoitamme
kaikkia har-
monikan soit-
tajia ottamaan
osaa.

Palkinnot ovat:

**I kultamitali,
II hopeamitali
ja III pronssimitali.**

Sen lisäksi jaamme neljälle parhaalle kunniakirjan. Palkinto-
lautakuntaan kuuluu kolme pätevää musiikki-miestä. Kilpailuun
osaa-ottajien pyydämme ilmoittautumaan kirjeellisesti ensi syys-
kuun 22 päivään mennessä.

Tarkat ohjeet lähetämme pyydettyäessä.

Kunniottaen:

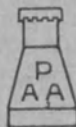
Osakeyhtiö "ARMONICA"

Osoite: Viipuri, Revonk. 4. Puh. 2136. Sähköos. Armonica.

"Monogrammi",
*oikein sommiteltu
sijoitettu
ja tehty
KORISTAA*

KAUKKIA ARABIA-
KALUSTOJA
NOPEAT LÄHETYKSET

ARABIAN MYYMÄLÄ O.Y.
POHJ. ESPLANAADIKATU 37

Velie henkilövaunut

6 cyl. 50 Hp. lentokonemalli moottorilla:

Standard malli Smk. 66,000:—
Club Phaeton " 75,000:—

H U O M.

*Maailmankuuluisat
Reo omnibusautot
ovat halventuneet:*

H U O M.

4 cyl. 35 Hp.	Akseliväli 3,2 m.	Smk.	59,500:—
4 " 35 "	" 3,75 "	"	65,000:—
6 " 50 "	" 3,75 "	"	76,000:—
6 " 50 "	" 3,75 "	"	95,000:—
6 " 50 "	" 4,4 "	"	113,000:—

Pyytäkää selostusluetteloita.

O.Y. AUTO-TARVIKE A/B

TAMPERE, AINONKATU 22. PUH. 1451.

Tämän sivun alareunassa oleva kuponki oikeuttaa Teidät lähimmästä kirjasta, kirja-asioimistosta tai suoraan meiltä saamaan kaksi kirjaa puoleen hintaan ajalla 2. VIII—8. VIII. 25.

Viiikon kirjat

Tällä viikolla on puolella hinnalla saatavissa kaksi kirjaa, jotka kumpaisetkin ovat kirjoitetut nuoria lukijoita varten. Toinen niistä, H. Scheiblerin kirjoittama elämäkerrallinen kuvaus KIRJANPAINAJA BENJAMIN FRANKLIN »kertoo oman voiman miehestä, joka köyhästä kodista lähteneenä ahkeruuden ja lujan tahdon avulla kohoaa maansa ensimmäisten miesten joukkoon. Parempaa lukemista ei nuorille voi tarjota. Se ansaitsee joutua opastajaksi mahdollisimman monen nuoren käteen». (Liitto). — Toinen viikon kirja on taas romaani pojille — miksei tytöillekin! —

pojista; unkarilaisen Julius von Farkasin intomielinen kertomus KUOHUVIA SIELUJA. »Huomasin heti alkuteksteistä saaneeni kerrankin taas käsiini todella hyvän nuorisokirjan. Herkeämättömällä mielenkiinnolla luin kirjan kannesta kanteen — ja kylläpä aamuyö nyt näki kyytinsä». Näin on muudan arvostelija kirjan vaikutusta kuvannut. Toinen puolestaan lisää tähän: »Suosittelemme kirjaa täydellä syyllä varttuneemmankin lukijakunnan luettavaksi. Nuorisolle on kirja aina varmasti tervetullut lahja».

★

Käyttäkää tällä sivulla (alla) olevaa kuponkia. Leikatkaa se irti, ja lähettäkää puolet haluamienne kirjojen hinnasta kupongin ohella lähimpään kirjakauppaan, joka toimittaa kirjat heti, mikäli painosta riittää. Lukijat sellaisilla paikkakunnilla, joihin posti saapuu harvoin, ovat oikeutetut saamaan teokset myöhemminkin, kun tilatessaan siitä huomauttavat.

N° 31 SUOMEN KUVALEHDEN KIRJAKUPONKI N° 31

Voimassa aikana 2. VIII.—8. VIII. 1925.

Allekirjoittanut tilaa täten puoleen hintaan:

1 kpl. Scheibler: B. Franklin, 8 mk., al. hinta 4 mk.

1 kpl. Farkas: Kuohuvia sieluja, 12 mk., al. hinta 6 mk.

Raha seuraa mukana / perittävä postietuannilla.

Tilaaajan nimi: .....

Osoite: .....

Kirjakaupan nimi: .....

Ilmoitussivu.

KAIKENLAISIA SOITTOKONEITA

ostetaan parhaiten ja halvimmalla

Kuvallinen hinnasto lähetetään Smk. 2:— postimaksua vastaan

O/Y R. E. WESTERLUNDIN MUSIIKKIKAUPASTA Helsinki | P. Esplanaadink. 37

HELSINKI Aleksanterintie 15

Suosittu Naisten & Miesten **Peukuro** ja Turkkuriliike

VASANTA

SUKAT

ovat heti päässeet yleisön suosioon, sillä ne ovat ensiluokkaisia ja halpintahaisia. Saatavana satojen jälleenmyyjien kautta tai suoraan meiltä. — Jälleenmyyjä otetaan.

”VASANTA” Osasto 1 E. Helsinki, Mikonkatu 8, A. Lähettäkää minulle ilmaiseksi esittelyvihkosenne!

Nimi .....

Osoite .....

KUTOMAKONE

on edelleenkin paras. Sitä ostetaan keuhkautta yhtiä monta, kuin kaikkia muita samantyyppisiä koko vuodessa.

Työtakuamme antaa todellakin työtä. Voitte ansaita sen kautta 50 markkaa päivässä.

Ilmaisia opetuskursseja koko kesän! Ilman ostopakkoa!

KOTIKUTOMO O. Y. **VASANTA**

Mikonkatu 8, A. Helsinki

„JOKAMIEHEN“

keittovehje, n. k. Jäger'in sähköpuotuslämmittäjä on voittanut alaa useissa maissa. Laite on erittäin käytännöllinen, koska sen voi asettaa mihin astiaan hyvänsä. M. m. lasillinen vettä kiehuu 3:ssa minuutissa. Pieni virrankulutus. Vuoden takuu. Hinta Smk. 60:— kpl. rahtivapaasti. Jälleenmyyjille myönnetään alennus.

Näitä ja muita sähkö-keittovälineitä myy **Helsingin Sähkö Osakeyhtiö**

P. Esplanaadink. 39. Puh. 21 000.

Huom! Prospekteja lähetetään pyynnöstä.

MARIA HELANDER,
leski. Urjala.
95 v. 27. 7. 25.

MARIA HYTINKOSKI,
merimiehen leski. Oulun vanhin
asukas. 90 v. 26. 7. 25.

K. MOBERG,
kansak. opettaja. Haapajärvi. O. l.
80 v. 2. 8. 25.

MARIA JÄNKÄLÄ,
emäntä. Rovaniemi.
80 v. 11. 7. 25.

MARIA HELENA BECKER,
leskirouva. Padasjoki.
80 v. 31. 7. 25.

SALOMON VAARA,
tehtailija. Janakkala.
70 v. 18. 7. 25.

FREDRIK LIKANDER,
maanviljelijä. Lubanka.
75 v. 16. 7. 25.

ANNA GUSTAFSSON,
vet. kulj. leski. Helsinki
70 v. 20. 7. 25.

AUG. TOIVONEN,
palovakuutusasioitsija. Loppi.
60 v. 20. 7. 25.

TAAVI KORHONEN,
ratamestari. Sortavala.
60 v. 19. 7. 25.

PEKKA NEVALAINEN,
maanviljelijä. Valtimo.
60 v. 12. 7. 25.

HERMAN PULLI,
eversti, Pelastusarm. upseeri.
Hki. 50 v. 1. 8. 25.

FRANS LUNDELIN,
kauppias. Turku.
50 v. 23. 7. 25.

IIDA MARIA KINNUNEN,
taloudenhoitajatar. Joroinen.
70 v. 29. 7. 25.

AUGUST MILLNER,
liikemies. Turku.
50 v. 4. 8. 25.

KIRSTI LAMMINAHO,
opettajatar, rouva. Ruukki.
50 v. 20. 7. 25.

O. A. SPRING,
juustomestari. Mietoinen.
50 v. 31. 7. 25.

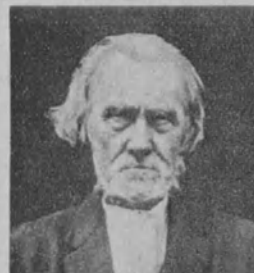
MATHILDA OLIN,
leskirouva. Helsinki.
50 v. 17. 7. 25.

Maanviljelijä K. G. FORSTADIUS ja hänen vaimonsa MARIA.
Kausala. Kultahäät äskettäin.

ALBIN SÄRKKÄ,
työmie. Savonlinna
60 v. 4. 8. 25.

Rautat. halkotyömies JOEL LAPVETELÄINEN ja hänen
vaimonsa KUSTAAVA. Lapinlahti.
Kultahäät 12. 7. 25.

HILDA LILLBERG,
neiti. Simola
† äskettäin 25-v.

AINO PÖYHÖNEN,
konttoristi. Porvoo. W. S. O. Y.
† 1. 7. 25. 23-v.

PIANONOSTAJAT!

Kaikesta päättäen tulevat etenkin halvemmat ja keskihintaiset pianot syksyllä jälleen kallistumaan.

Nykyinen varasto myydään aikaisempiin hintoihin.

Gebr. Glaser Smk. 14,000:—
Rich. Ritter Smk. 15,000:—

EDULLISET MAKSUEHDOT

O/Y FAZER'IN MUSIIKKIKAUPPA
Helsinki, Aleksanterinkatu 11

KANSALLIS-OSAKE-PANKKI

OMAT VARAT

n. 257,000,000:—

132 haarakonttoria

Leipomo | Kahvila

EKBERG

Bulevardinkatu

9

UUDEN YLIOPIPILASTALON

PARTURINLIIKE JA TUPAKKA- KAUPPA

KALLE LOUHIMO
Itä-Heikink. 9

**Kauniiden
pohkeiden
kevyen hoik-
kuuden ja
nilkkojen täi-
puisuuden,**
joita nykyi-
nen muoti
vaatii,
hankitte
käyttämällä
uusia **silkki-
kautshukksiteitä.**

Thastuttavimmatkin kengät ja kauneimmatkin silkkisukat vaikuttavat paksuissa nilkoissa rumilta. Nämä uudet siteet ovat läpikuultavia, ja niitä voi käyttää yksinpä silkkisukankin alla.

Hinta nilkkaside-parilta ainoastaan Smk. 75:—, nilkkaa ja pohkeita varten Smk. 100:— parilta + postimaks. per postituetuana. Käyttöohje seuraa mukana.

Teknillinen Liiketoimisto, Helsinki

VARMA TULOS

saadaan vain

varmasti toimivilla tarvikkeilla

*Jos Te annatte arvoa tälle, niin
ottakaa silloin kuvanne*

Agfa

RULLAFILMEILLE LEVYFILMEILLE TAI LEVYILLE

Kehittääkää Agfa-Rodinalilla

Agfa-käsikirjan saksan, engl. tai ruotsinkielisenä 10 mk:lla. — Kaikkia Agfatarpeita saatavana kaikista hyvin lajitelluista fotokaupoista. Suomalainen luettelo ilmaiseksi kaupoista tai osoitt.

Agfa, Berlin S. O. 36

JYVÄSKYLÄN KIRJAPAINO

Jyväskylä
Väinönkatu 10
Puhelin 455

?

Parhaiten
varustettu kirja-
paine Sisä-Suomessa

**NUOTTI- JA LIIKE-
PAINATUKSIA**
varten.

Paras on

TASKU KELLO
Zenith

Nykyajan varmin
ajanmittari

Sautavana kaikista
kellosepäntiikkeistä

Ostamme hopearahaa

seuraavilla hinnoilla:
25 pennistä = Smk. —: 75 kpl., 50 pennistä = 1: 50 kpl., 1: — markkasista = 3: 50 kpl. ja 2: — markkasista = 7: — kpl.

Näin korkea hinta on voimassa ainoastaan lyhyemmän ajan. Lähetäkää siis jo tänään kaikki hallussanne olevat hopearahat sekä romuhopeat, niin tarkastettuamme lähetyksenne lähetämme heti niistä tulevan maksun. Yksityiskohtainen sisällysluettelo tulisi seurata lähetyksenne. Lähetyksenne osoittakaa:

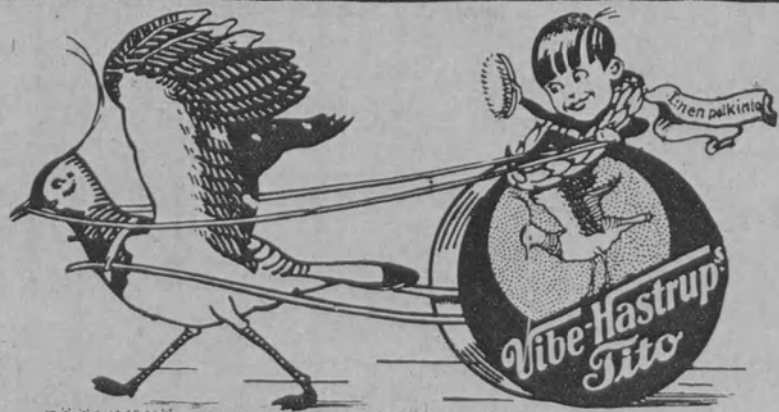
**T:mi J. V. Toivanen, Kuopio
Kuita- ja Kellosepäntiliike**

Huom! Hopeat vaihdetaan myös hopealusikoihin, joista annamme eri tarjouksen.

Tito

jalkinevoide

tekee
jalkineet
kiiltäväksi kuin
kiiltoonahka
sekä vedenpitäväksi

PÄÄMYYJÄ: KARL TULLGREN & CO, HELSINKI.

Ilmoitusvu.

BARNENGEN IN Parba-parranajovoide

tekee parranajon helpoksi ja mieluksi, myös kylmällä vedellä

AJANVIETESIVU

TOMMILAJA: VELI GIOVANNI
OS. UUDENMAANKATU 10 HELSINKI

UINTIKUVAKILPAILUMME JÄLKISATOA.

Vieras villiheimo vaanimassa yksinäistä soutajaa.

Diakooni *Einar Henriksson* Turusta, on lähettänyt tässä julkaistut hauskat kaislavenekuvat uintikuvakilpailuumme. Yllä: Mr Lasse Kulonen on „Afrikan alkuasukas” ja on juuri lähdössä seikkailulle. Vieressä oikealla: vihollisjoukon johtaja: Viljo Oksanen.

Jännitys kohoaa: kaislavenet lähtevät hyökkäämään.

RISTISANA-AVOITUKSEN No 8:n RATKAISU.

N:ossa 23 oli julkaistuna nimimerkki „Kenraali” laatima leijonakilpailu. Ratkaisu on vieressä. Oikean vastauksen lähettäjästä määräsi arpa palkinnon — kukin 50 mkn kirjat — saajiksi: *Santeri Lindholm*,

Taistelu täydessä käynnissä.

O	L	E	T	M	A	A	M	M	E	A	R	K	A	H	I	N	S	U	O	M	E	N	M	A	A
S	U	M	U	I	L	M	A	M	I	U	S	O	I	N	A	U	R	U							
T	O	M	U	N	I	M	J	A	T	M	I	E	S	E	T	U	E	T							
A	P	I	L	A	E	L	A	N	T	O	I	M	U	V	A	I	N	O	T	T	U				
J	U	T	E	L	M	A	I	L	T	A	N	E	R	O											
A	M	T	O	S	I	I	K	A																	
P	I	I	U	I	T	A	V	A																	
I	N	E	S																						
I	E	S																							
R	M																								
I																									
T																									
E	I																								
E	S	A																							
M	A	N	T	Y	L	U	O	T	O	O	N	T	A	L	V	I	S	A	T	A	M	A	N	A	L

Helsinki; *Helmi Luostarinen*, Nurmes; *T. Hiltunen*, Punkalaidun; *Emil Rimala*, Helsinki; *Helvi Alho*, Kuopio; *Eero Sorri*, Jyväskylä; *Hannes Kyyhkyläinen*, Hanko; *E. Saarinen*, Mäntyharju as.; *Paavo Raussi*, Hel-

sinki; *A. J. Laaksonen*, Pori. Viimeisellä rivillä ollut väitettä vastaan on pantu hauholaiten ja raumalaisten puolesta vastalause. Mutta on otettava huomioon, että „Kenraali” on porilainen.

HINTA
4:75
PAKETILTA

*Rinso ei ole tavallinen
pesupulveri.
Luekaa käyttöohje pake-
tista.*

Lasten leikkiminen.

LASTEN leikkiminen tuottaa äidille raskasta työtä koet-
taessaan pitää pienokaisten vaatteet puhtaina, sillä
lapsilla on täysi työ saadessaan ne likaisiksi hyvin pie-
nessä ajassa.

Mutta tänään tekee ihmeellinen uusi saippualaji
näitten pienten likaisten vaatteiden pesemisen helpoksi.

Tällä uudella saippualla — Rinso'lla — liuotetaan vaat-
teet hieromisen sijasta. Sen saippuainen liuos tunkeutuu
joka poimuun ja kuteeseen liuottaen kaiken lian pois.
Ainoastaan sellaisia paikkoja, joihin lika on eniten juur-
tunut, — kuten polvenkohdustoja, paidankauluksia ja
hiansuita — tarvitsee hieroa — mutta niitäkin vain ke-
yesti kuivalla Rinso'lla.

Rinso'n hintaa on nyt alennettu — kokeilkaa sitä
ensi pyykkipäivänä.

R.F. 23

Rinso

ALENNETUIN HINNOIN.